

VÍZPART

2025. június

Fotó: Kovács Szilvia (Csongrádi Körös-forók)

04

A TIKEVIR rendszer felülvizsgálata, avagy perspektíva a "cső végén"

18

Folyamatos az ökológiai vízpótlás az Atkai Holt-Tiszán

26

Az 1970. évi nagy árvízvédekezés a Maros mentén

- 3 Vezetői köszöntő
- 4 A TIKEVIR rendszer felülvizsgálata, avagy perspektíva a "cső végén"
- 8 ADAPTisa projekt bemutatása
- 8 Egy hosszú kar, egy ellensúly és egy vödör
- 10 Bölcsődei látogatás
- 10 Országos Vízrajzi Mérőgyakorlat
- 12 Víz Világnap 2025
- 15 Víz Világnap az óvodában
- 15 Országos árvizes értekezlet a klímaváltozás árnyékában
- 16 Sosem késő elkezdeni
- 18 Folyamatos az ökológiai vízpótlás az Atkai Holt-Tiszán
- 21 Vízrajzi Tájékoztató
- 33 A víz útja a Marostól a Királyhegyesi-Száraz-ér csatornáig...
- 26 Az 1970. évi nagy árvízvédekezés a Maros mentén
- 28 Tanulunk
- 30 MHT Hírek
- 30 Személyzeti és munkaügyi hírek
- 31 Kitüntetettek
- 32 Játék
- 32 Jogszabályfigyelő

Vezetői köszöntő

Amikor a Kedves Olvasó kezébe veszi ezen lapszámot, az év fele már eltelt. Annak az évnek, ami valóban váratlan helyzetek megoldását szabta számunkra feladatul. Ha visszaemlékezünk, akkor legutóbbi lapszámunk óta a Tiszán bekövetkezett olyan vízjárási helyzet márciusban, amikor az öntözési szezon kezdetén néhány öntözőrendszerünk esetében az alacsony folyami vízállások miatt nem tudtak a szivattyúk elindulni a kellő víztakarás hiánya miatt. A kialakult probléma megoldására Igazgatóságunk szakemberei egy Műszaki Tervet dolgoztak ki, melyben valamennyi érintett vízkivételi műüzembiztonságának megteremtését biztosító javaslatok kerültek meghatározásra, az érintett 13 szivattyútelep vonatkozásában. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság a javaslatainkat elfogadva a gépészeti átalakításokhoz szükséges pénzügyi forrásokat Igazgatóságunk részére rendelkezésre bocsátotta. A munka megkezdődött és a Nagytőkei vízkivétel átépítése megvalósult, a Cservölgyi vízkivétel átépítése – ezen sorok írásakor – már folyamatban van.

Azonban az időjárás „nem volt kegyes”, a tervezett átépítés végrehajtásának időszaka alatt, további folyami vízszintcsökkenések következtek be, melynek következtében 2 szivattyútelep vonatkozásában szivattyú provizórium telepítésére lett szükség az öntözési üzem fenntartásá-

ra, valamint a második ütemben további 4 vízkivétel mellé kell majd szivattyú provizóriumot telepíteni.

Megkezdődött első körben a TIKEVIR rendszer vízkorlátozási üzemrendjének életbeléptetése, melynek következtében az öntözőrendszereink egy részét vízkorlátozás érintheti.

Természetesen a „szokásos” öntözési feladataink ellátását is folyamatosan biztosítanunk kell. A már üzembe állított szegedi autóiipari fejlesztés ideiglenes csapadékvíz elvezető rendszere jelentős kapacitást igényel, így elmondhatjuk, hogy a rendelkezésre álló erőforrásaink jelentős mértékben le vannak terhelve.

A felszíni vízkészletek megőrzése érdekében – munkatársaink közreműködésének eredményeként – több mint 660 elzárást építetünk be a víz-elvezető csatornahálózatba.

Tekintettel a nyári szabadságokra, a feladatok ellátása mellett biztosítanunk kell a megérdemelt pihenést is. Ebben a helyzetben kiemelten fontos, hogy „figyeljünk egymásra” és így a lehető legnagyobb mértékben támaszkodhassunk egymásra.

Dr. Kozák Péter

A TIKEVIR rendszer felülvizsgálata, avagy perspektíva a "cső végén"

ELŐSZÓ

Az alábbi cikk a 2024. évi Magyar Hidrológiai Társaság Vándorgyűlés anyaga alapján készült. Aktualitását – sajnos – az adja, hogy most, 2025. júniusában hasonló vízhiányos időszak köszöntött be, ennek következtében az ATIVIZIG működési területén üzemelő, öntözőrendszerek vízpótlását biztosító fővízkivételek üzembiztonsága drámaian csökkent. Ezt megelőzően 2025. márciusában pedig olyan rendkívüli kisvízi helyzet alakult ki az Alsó-Tiszán, amelyre még nem volt példa.

1. BEVEZETÉS

A Tisza-Körös-völgyi vízelosztó rendszer korát messze megelőzve épült ki és valósított meg vízátervezést a Felső- és a Közép-Tisza vízrendszerének vízkészleteire alapozva, a Körös-völgy vízhiányos állapotainak mérséklésére. Napjainkra kijelenthető, hogy a vízleadó rendszer működése nélkül a Körös-völgy és az Alsó-Tisza vidék érintett területein gyakorlatilag ellehetetlenülne a mezőgazdasági termelés. A rendszer üzembeállítása óta azonban a hatásterületen és a vízkészletet biztosító vízrendszerben jelentős változások következtek be, amely a rendelkezésre álló vízkészleteket érzékenyen érinti. A klímaváltozás területi következményei, a mezőgazdasági termelés intenzitásának fokozódása, a hatásterületet érintő ipari fejlesztések az átvezetett vízkészleteket jelentősen felértékelték. A vízkészletek felértékelődésével párhuzamosan a vízhasználók vízhiányokkal szemben rezilienciája fokozatosan csökkent. Egyre növekvő vízigények jelentkeztek és jelentkeznek.

Az Alsó-Tisza menti hatásterületek kiszolgáltatottak a TIKEVIR rendszeren érkező vízkészleteknek, azok kiváltására, pótlására jelenleg nem áll rendelkezésre semmilyen alternatíva. A dolgozat keretein belül ismertetjük a Tisza-völgyi vízkészletek jelenlegi elosztásának szabályozási hátterét, a vízkészletek felülvizsgálatának főbb problémakörét. Feltárássra és bemutatásra kerülnek az érintett alsó-tiszai vízrendszerek hatásterületei, ezek érzékenysége és kitettsége a jelenlegi és jövőbeni üzemeltetési körülményekkel kapcsolatban.

A klímaváltozás, valamint a vízhiányos időszakok gyakoribbá válása, a szélsőséges hidrológiai események következtében kialakuló szélsőséges vízjárás helyzetek az ifjú olvasók számára a jövőre mutatón kezelendő problémaként tűnhetnek fel. Azonban a Tisza-völgyben napjaink

vízgazdálkodása az előző évtizedek, évszázadok szakmai előrelátásán és azon tézisen alapul, hogy a Kárpát-medence hidrológiai helyzetét és vízjárását mindig is a szélsőség jellemezte, az egymást követő vízbő és vízhiányos időszakokat a kialakuló ár- és belvizek, ezzel együtt az aszályok jellemezték (Pálfai, 2004.).

A vízjárás szélsőségei hosszú időszaki jelenlétére ráerősítve, még jóval a Szegedet romba döntő 1879-es árvíz előtt volt a Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer megszületése szempontjából lényeges, katasztrofális aszályt hozó 1863-as év, melynek hatására a Körösök és kisebb folyók szinte teljesen kiszáradtak, ezért az Alföldön a közvélemény szinte követelte az aszály elleni védekezés leghatásosabb megoldásának tartott öntözés megvalósítását (Kurucz, 2018.).

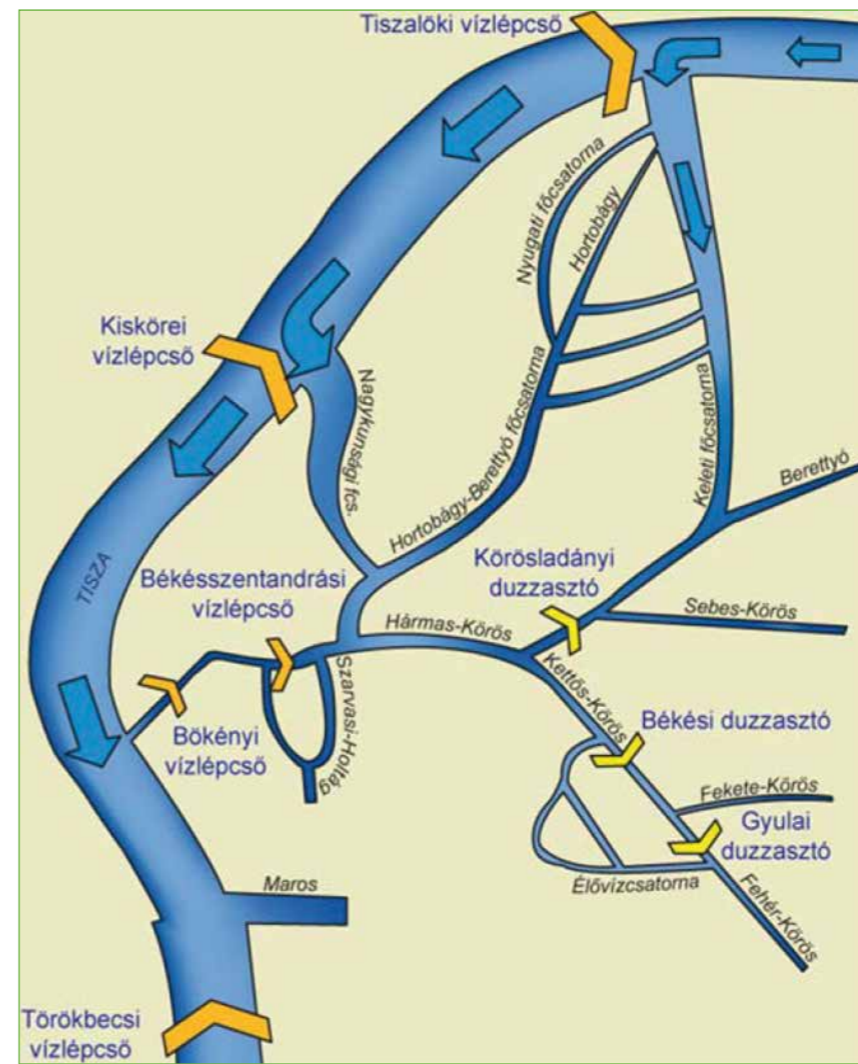
Hazánk, korát messze megelőzve valósította meg Európa egyik legnagyobb összefüggő vízgazdálkodási rendszerét, a Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszert.

A Vízgazdálkodási Rendszer célja, hogy a Felső- és Közép-Tiszából történő vízátervezésekkel a Körös-völgy vízhiányos térségének vízkészletét pótolja, a vízkormányzási tevékenységgel az Alföldre jellemző időjárási szélsőségek vízkészletekre gyakorolt hatását csökkentse.

A vízpótlás jelentősége a jelenkor vízgazdálkodásában is nélkülözhetetlen elem. Továbbá a klímaváltozás hatására várhatóan erősödő tendenciájú vízgazdálkodási szélsőségek (Mezősi és társai, 2017.) kapcsán a tartósan vízhiányos időszakokban a mezőgazdasági termelés túlélésének egyik alapvető eszköze marad. Azonban a meglévő vízkészletekhez való hozzáférés jelentős változásokon mehet keresztül (Nováky, 2011.) és a felhasználók számára időszakosan csak korlátozott hozzáférés lesz lehetséges, amelynek szabályozási rendszerét a jelenleginél körültekintőbben kell kidolgozni.

2. A TIKEVIR (TISZA-KÖRÖS-VÖLGYI EGYÜTTMŰKÖDŐ VÍZGAZDÁLKODÁSI RENDSZER) BEMUTATÁSA

Felidézve a vízgazdálkodási rendszer kialakításának folyamatát, 1902-ben gróf Tisza István elnöksége alatt a Fekete-Körös-i Ármentesítő Társulat hozott határozatot a folyók tavaszi vízhozamainak tározási megoldására a Bökényi, Békész-

1. ábra: TIKEVIR vízrendszer elemei (forrás: Szabó 2009)

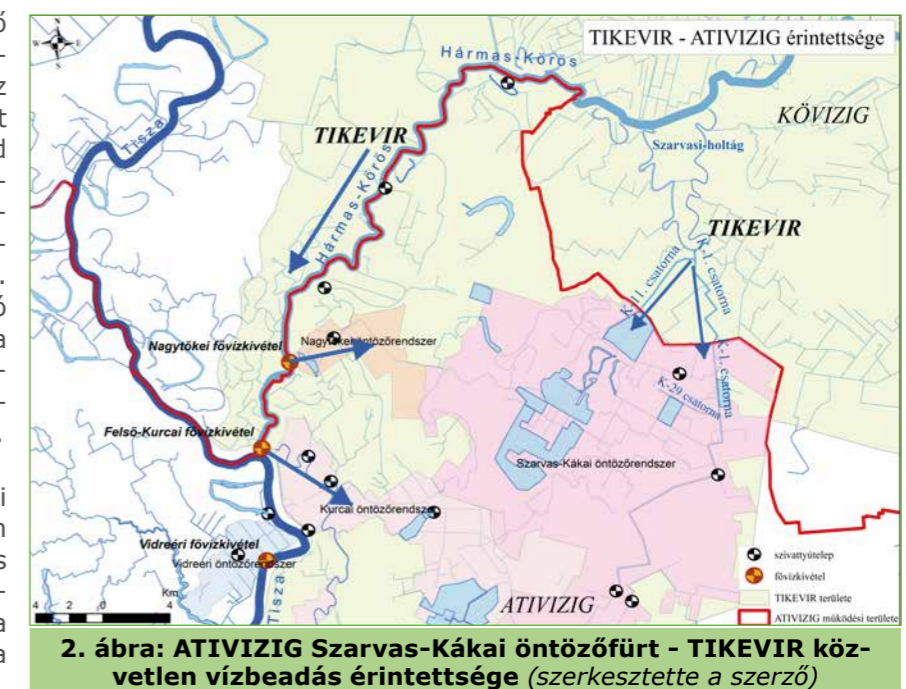
szentandrás, Békési és Körösladányi duzzasztók megvalósításával. 1933-ban a Békéscsabán megrendezett búzakonferencián az öntözés megoldásának elképzelése már az egész Tisza-völgyre kiterjedt. Az első nagyobb vízhasznosítást szolgáló művek építése valójában az 1937. évi XX. törvénycikkkel indult el, a megvalósítása több évtized alatt történt meg. Először a Békésszentandrás vízlépcső és hajószilip 1942-ben, majd a Tisza-löki vízlépcső 1954-ben épült meg. Ezt követte a Békési duzzasztó megépítése 1969-ben, majd a Kiskörei vízlépcső 1973-ban, végül a Körösladányi duzzasztó átadása 1977-ben (Kurucz, 2018.).

A TIKEVIR Magyarország keleti részén helyezkedik el. Nyugaton a Tisza, Délen a Hármas-Körös és a Sebes-Körös, Keleten a romániai országhatár, Északon a vízgyűjtő terület határa képezi a TIKEVIR határát (Szabó, 2009.).

A vízpótló rendszer hatásterülete közigazgatási értelemben Hajdú-Bihar vármegye csaknem egész területét, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye felét, azaz a Nagykunságot érinti. Kisebb rész érintett Békés vármegyéből és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyéből is. Területén két fontos nemzeti park található a Hortobágyi Nemzeti Park és a Körös-Maros Nemzeti Park.

A vízkormányzási feladatokban közvetlenül három vízügyi igazgatóságnak kell együttműködni: a Tiszántúli-, a Közép-Tisza-vidéki- és a Körös-vidéki VIZIG-ek összetett vízkormányzási tevékenysége szükséges a vízpótlórendszer üzemeltetéséhez. A TIKEVIR vízkészleteiből az Alsó-Tisza-vidéki VIZIG is részesül, de alvízi érintettsége miatt közvetlenül nem vesz részt a vízkormányzásban (Lovas és társai, 2013.) (lásd. 2. ábra).

Tekintettel arra, hogy Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer üzemeltetése több vízügyi igazgatóság együttműködésével biztosítható, valamint a kiterjedt területi érintettség miatt sok üzemeltetési szempont figyelembevételre szükséges, a TIKEVIR működtetés érdekében, az Országos Vízügyi Hivatal (OVH) 1981. évben határozta meg az érintett 4 Vízügyi Igazgatóság számára a vízkészlet megosztás jellemzőit.

2. ábra: ATIVIZIG Szarvas-Kákai öntözőfürt - TIKEVIR közvetlen vízbeadás érintettsége (szerkesztette a szerző)

A TIKEVIR Összesített Vízkorlátozási Terve a 779/93. számú főigazgatói utasításnak megfelelően 1993-ban készült el az 1992. évi rendkívüli aszály tapasztalatainak figyelembe vételével. A feladatellátás szabályozására a 00698/1/2000. sz. OVF intézkedést adta ki az OVH jogutód szervezete az Országos Vízügyi Főigazgatóság, melynek módosítására 2007. június 27-én került sor a VKKI-226-0001/2007. rendelet kiadásával (Lovas és társai, 2013.).

2012-ben, a komplex Tisza-tó projekt megvalósulását követően is igényként jelent meg, hogy a TIKEVIR vízszétszítási rendjének a felülvizsgálatát, aktualizálását el kell végezni, a közös üzemeltetési szabályzatot el kell készíteni, fenntartva az elkülönített finanszírozás bevezetését (Lovas és társai, 2013.).

A TIKEVIR felülvizsgálatának igénye legutóbb a 2022-es rendkívüli vízhiányos időszakot követően erősödött fel, amelyet az OVF feladatul szabott az érintett igazgatóságok számára. A felülvizsgálat során egyértelművé vált, hogy a TIKEVIR rendszer a Tisza-völgy részeként vízkészlet vizsgálat szempontjából nem ragadható ki és vizsgálható önállóan, a vízkészletek és vízforgalom szintjén a Tisza-völgy egészével kell a felülvizsgálatot kezdeni. A rendszer „input” vízkészletek ismeretében lehet következő lépésként a vízkészletek szétszítását az igények szintjén újragondolni. Ezen vizsgálatot 2024-2025-ben elvégezte az ágazat és megszületett az új TIKEVIR intézkedési terv, melynek éles bevetése a jelenleg (2025. június) kialakulóban lévő aszályos időszakban fog megtörténni.

3. AZ ATIVIZIG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉRE IRÁNYULÓ TIKEVIR VÍZKÉSZLET ÁTADÁSOK

A Tisza-völgyi vízügyi igazgatóságok vízkészletgazdálkodásában érvényesítendő, az igazgatóság területén a vízhasználók részére használható vízkészlet mennyiségének keretszámait 00698/1/2000. sz. OVF intézkedés VKKI-226-0001/2007. számú módosítása tartalmazza.

Az ATIVIZIG vízhasználói számára a TIKEVIR kapcsán két vízrendszerből is érkezik vízpótlás. A Tiszalöki Rendszerbe kivezethető 40,0 m³/s vízmennyiségből a Körös-völgyi vízpótlásra irányuló vízkészlet, amely a Körös-völgyben jelentkező vízhiány pótlása a Körös-vidéki, Alsó-Tisza-vidéki és a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságok mindenkori igényeinek megfelelően történik, az Ágotai vízleadásnál a 7,8 m³/s- készletből az ATIVIZIG részére biztosítandó 5,2 m³/s vízhozam.

A Kiskörei rendszerből a Nagykunsági-főcsatorna Keleti-ágból a Hortobágy-Berettyón a Hármaskörösbe leadott vízkészletből az ATIVIZIG részére 2,0 m³/s vízhozam, továbbá a Nagy-

kunsági-főcsatorna Nyugati-ág Hármaskörös leadási ponton 1,6 m³/s vízhozam biztosítandó (OVF, 2007).

4. A 2022-ES ASZÁLYOS ÉV ÉS A TIKEVIR MŰKÖDÉSÉNEK TAPASZTALATAI AZ ALSÓ-TISZA VIDÉKÉN

A TIKEVIR rendszerben az ATIVIZIG végfelhasználóként jelenik meg. A TIKEVIR vonatkozásában az Igazgatóság működési területén lévő üzemelő és jelentős vízforgalmat lebonyolító Szarvas-Kákai öntözőrendszer, Nagytőkei öntözőrendszer és Kurcai öntözőrendszerekben az öntözővíz-szolgáltatás közvetve és közvetlenül is függ a TIKEVIR-en az alsóbb szakaszokra jutott víz mennyiségétől.

A Szarvas-Kákai öntözőrendszer közvetetten érintett a KÖVIZIG-től átvett vízkészlet kapcsán, amely természetben a Hármaskörösből kivett, majd a Szarvasi Holt-ágból átadott vízkészleten alapul. A Hármaskörös alsó szakaszán közvetlen vízbetáplálás valósul meg két helyen: a Kurcai öntözőrendszer a Felső-Kurcai vízkivételről, a Nagytőkei öntözőrendszer a Nagytőkei vízkivételről kapja a vizet (Lásd 2. ábra).

Igazgatósági szinten igen jelentős volumenű mezőgazdasági vízszolgáltatás zajlik a TIKEVIR vízleadással érintett öntözőrendszerekben, ahol csak a vízátadó rendszer által biztosított vízkészlet használható fel a mezőgazdasági termelők számára.

A szolgáltatás nagyságrendjére 2022-ben jellemző adat, amely szerint tárgyévben szeptember hónapig a

- a Szarvas-Kákai öntözőrendszerben 65 szerződés alapján 13,7 millió m³,
- a Kurcai öntözőrendszerben 101 szerződés alapján 10,9 millió m³,
- a Nagytőkei öntözőrendszerben 6 szerződés alapján 5,4 millió m³ vízmennyiség kiszolgáltatása valósult meg.

A 2022-es aszályos időszak szerencsés adottsága volt, hogy a TIKEVIR-ben kialakuló vízkészlethiányos időszak idejére a Szarvasi Holtágban még volt elegendő vízkészlet, így a KÖVIZIG vízszolgáltatása alapján a Szarvas-Kákai ágon a jelentkező vízhiányok időbeni ütemezésével minden vízhiány kielégítése megtörténhetett.

5. JAVASLATOK A TIKEVIR FELÜLVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓAN

A TIKEVIR felülvizsgálatát a teljes Tisza-völgy vízkészletének felülvizsgálatára kell alapozni, hiszen a jelenlegi mértékadó tiszabábolnai szelvény vízhozama a Felső-Tiszáról érkező vízhozamoktól függ, amely vízhozamot a Felső-Tiszán tervezett fejlesztések is befolyásolnak.

A Tisza és mellékfolyói vonatkozásában a nemzetközi relációban szereplő vízkészlet-lekötések kérdéskörével is foglalkozni kell.

Korábban voltak törekvések a TIKEVIR felülvizsgálatára, azonban ezek nem lettek végigvezetve. A 2022-es rendkívüli aszály alkalmat teremtett a jelenlegi gyakorlat felülvizsgálatára.

A TIKEVIR üzemirányításának szempontjából vízhiányos időszak akkor alakul ki, amikor a Tisza folyó vízhozama a Kiskörei tározó felső, tiszabábolnai szelvényében 105 m³/sec alá csökken. A Kisköre alatti alvízi szakaszon ekkor is biztosítani kell – a Kiskörei Vízlépcső üzemeltetési szabályzatában meghatározott – az élővilág számára elengedhetetlen 50 m³/sec minimális vízhozamot. A TIKEVIR-ben ez ideig a főág vízleadása kapcsán nem volt további kritérium, csak Szolnok vízellátásának biztosítása. A minimális vízhozamtól eltérően az alvízi vízszint fontosságára 2003-ban kialakult helyzet hívta fel a figyelmet. Az akkori LKV= -279 cm mellett 55 m³/sec közeli vízhozam tartozott, amelynél a felszíni vízkivételi mű még éppen üzemképes maradt. A vízgazdálkodási törvény alapján azonban az ivóvíz biztosítása kiemelt prioritással bír, tehát jelenleg ez a kritikus feltétel a Tisza főágon történő leadás kapcsán (Lovas és társai, 2013.).

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ATIVIZIG működési területén üzemelő vízkivételek szempontjából szintén az alacsony vízszintek váltak kritikusak 2022-ben, mely hosszabb távon a Kurca-völgy mezőgazdasági termelés biztonságának jelentős csökkenését, akár nemzetgazdasági szinten is jelentős mezőgazdasági terméskiesést is okozhat. Ezért a TIKEVIR felülvizsgálata során nem csak a vízhozamok kérdéskörével kell foglalkozni!

A szolnoki vízkivétel átépítése esetén a problémát csak részben oldaná meg az ágazat, az alsó-tiszai és hármaskörösi vízkivételi műveket is át kell építeni, amennyiben a jövőben alacsonyabb vízszintek kialakulására kell számítani! Erre ad lehetőséget a 2025. évi költségvetési évben az Aszályvédelmi Akcióterv (AVAT) és az öntözésfejlesztési források rendelkezésre állása. A következő évben ennek végrehajtásáról fogunk beszámolni.

Egységes adatbázis és adatkezelési, térinformatikai rendszer kialakítása szükséges, a meglévő nyilvántartási rendszerek áttekintése, a feldolgozási, lekérdezési szempontok megőrzése mellett.

A vízátvezetések áttekinthetősége érdekében javasoljuk, hogy a TIKEVIR rendszerrel készülő olyan folyamatára, amely az egyes kritikus szintekhez tartozó intézkedéseket tartalmazza valamennyi VIZIG számára (a vízszintek, vízhozamok stb.).

Rögzíteni kell a vízkorlátozásban résztvevő szervezetek jogszabályait, intézkedési lépéseit és a

többletvevényesség finanszírozási kötelezettségeit (vízhozam mérések, vízminőség vizsgálatok helyei, időpontjai, dokumentálási rendje, stb.).

A TIKEVIR rendszerrel kapcsolatos tájékoztatást és rendelkezést mindig, minden érintett bevonásával szükséges megvalósítani az OVF részéről és az igazgatóságok részéről is.

A KÖTIVIZIG előremutató javaslata, hogy a Kiskörei tározó 725+5 cm nyári vízszintjének 10 cm-rel történő emelése a hidrometeorológiai előrejelzések függvényében, tartalék vízkészlet előállítására érdekében történjen. A megemelt vízszint: 735+5 cm. A Kiskörei tározó többlet betározott vízmennyiség felhasználása a vízigények biztosításához korlátozás nélkül történhet. Ennek megvalósítására már történtek gyakorlati lépések, amely tapasztalatok alapján további vízkészletek megtartására nyílik mód (KÖTIVIZIG).

A vízhiánnyal, aszályal érintett területeken, különös tekintettel a Körös-völgyre, meg kell vizsgálni a potenciális tározási helyeket, amelyek üzembe állításával további vízkészletek őrizhetők meg.

Az Alsó-Tisza vidékén, az ATIVIZIG működési területén lévő Tisza és Maros folyók szakaszain nincs visszaduzzasztási lehetőség (vízlépcső, küszöb), melynek hiánya miatt a rendkívül alacsony vízállások esetén a szivattyúzás ellehetetlenül. Ennek okán vízpótlásra, vízhiány elleni védekezésre nincs lehetőségünk. Az Alsó-Tiszán és a Maroson Ferencszállásnál visszaduzzasztásra, medertározásra lenne szükség.

PRIVÁ CZKI-JUHÁ SZNÉ DR. HAJDU Zsuzsanna

osztályvezető,
Vízrendezési és Öntözési Osztály
2003 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja a belvízvédelmi, vízhasznosítási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét
- ▶ koordinálja az egysége ügkörének megfelelő tevékenységek elvi, szakmai irányítását és ellenőrzését
- ▶ felügyeli a belvízmentesítést és belvízvédekezést, aszálykár-elhárítást, vízhasznosítást, és síkvidéki vízrendezést

DR. KOZÁK Péter

igazgató, Titkárság

1994 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ biztosítja az Igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatok jogszabályok szerinti, tervszerű, műszaki és gazdaságossági követelmények szerinti ellátását
- ▶ felelős az Igazgatóság tevékenységének jogszabályban előírt követelményeknek megfelelő ellátásáért, az Igazgatóság vagyonáért, tervszerű és gazdaságos működéséért
- ▶ irányítja az Igazgatóságot, valamint a közvetlen alárendeltségébe tartozó egységeket

ADAPTisa projekt bemutatása

„A Tisza folyó integrált vízgazdálkodását támogató, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és annak mérséklését célzó közös intézkedések megvalósítása”

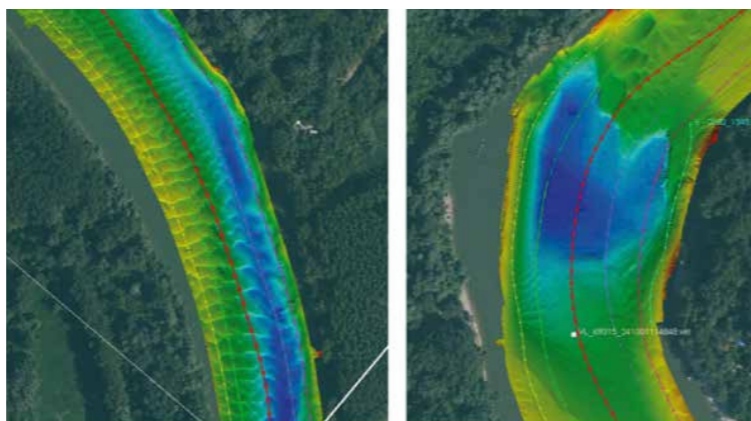
Az ATIVIZIG pályázatot nyújtott be konzorciumi partnereivel az Interreg – IPA Magyarország – Szerbia Határon Átnyúló Együttműködési Program, az Európai Unió 2021-2027 időszakára vonatkozó pénzügyi keretrendszerének az Előcsatlakozási Támogatási forrására. A pályázat pozitív elbírálásban részesült és legalább annyira összetett, mint a forrás elnevezése, így rövidebben az alábbi mozaikszóval és azonosítóval lehet rá hivatkozni: ADAPTisa, HUSRB/23R/11/006.

A projekt célja, hogy a magyar és szerb partnerek a közös érdekeltségű Tisza szakaszon az előrejelzést, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást elősegítsék. A projekt konzorcium vezetője az Újvidéki Műszaki Egyetem, partnerei: a Vajdasági Autonóm Tartomány Európai Alapja, a Vajdasági Vizek Közvízgazdálkodási Társaság (Vode Vojvodina), az ATIVIZIG és a Szegedi Tudomány Egyetem.

Valamennyi partner tevékenységét egy rövid cikkben nem lehet bemutatni, az ATIVIZIG célkitűzéseit azonban részletesebben ismertetem, három fő területre fókuszálva.

- mederfelmérés
- HecRas modell készítés
- MI algoritmus fejlesztés

A projekt céljainak eléréséhez a Tisza folyó medergeometriájának felmérése elengedhetetlen. A mederfelmérést egy kifejezetten mederfelmérésre tervezett komplex rendszer igénybevételével hajtottuk végre 2025. áprilisában. A folyami mérésekre tervezett, mérőhajóra szerelt Edgetech 6205 S típusú műszer nagy felbontású medermérésekre alkalmas berendezés. Olyan mélységi, többsugaras mérőrendszer, amely magas fokú összetettsége révén lehetőséget biztosít a precíziós medermérésre. A mérőrendszer komplexitását mutatja az is, hogy az ultrahangos szenzoron kívül tartalmaz GPS/Glonass helymeghatározásra alkalmas modult, valamint a hajó dőlési szögeit és gyorsulásait észlelő szenzorokat is. A helymeghatározás pontosítása érdekében az országos permanens hálózatról folyamatosan korrekciót vesz mobilinterneten keresztül. A szenzorok egy bázisrúdra vannak integrálva, így biztosítva a minimális számítási hibát. Az operátorok és a hajóvezető folyamatosan külön monitoron tájékozódhatnak a szenzorok állapotáról,

A mederfelmérés előfeldolgozáson átesett eredményei

a mért adatok értékéről, a már felmért területről. A Tisza ilyen pontosságú felmérése szolgáltatja az alapot a HecRas modell megújításához.

A projekt következő célkitűzése az előrejelzést biztosító HecRas modell felújítása, kiegészítése. A mederfelmérésből származó pontfelhő lesz a bemeneti adatbázisa a HecRas modellnek. A korábban készített hidrodinamikai modell medergeometriája megújításra kerül, a korábban kijelölt szelvények felülvizsgálatát végrehajtjuk, javítjuk, szükség esetén újabb szelvények kerülnek integrálásra. Általánosan elfogadott, hogy a folyó átlagos mederszélességével azonos távolságonként vesszük fel a mederszelvényeket, azonban a hidraulikai sajátosságoknak megfelelően a kanyarulatokban, szűkületekben a szükséges sűrítést elvégezzük. Az elkészült modell átadásra kerül az ágazat számára, továbbá a szerb partnerekkel együttműködve összekapcsoljuk az eredményeket, így a Tisza-Duna torkolati szakaszáig új HecRas modellel fogunk rendelkezni. Az Alsó-Tisza szempontjából ez azért fontos, mert ismét önállóan végezhetjük az előrejelzési feladatokat, nem szükséges a központi előrejelzésre támaszkodni, várni.

A hagyományos előrejelzési módszer mellett a Mesterséges Intelligencia (MI) lehetőségeit is igyekszünk kiaknázni a projekt során. Cél, hogy a Tisza vízrendszerének számunkra releváns szakasza feldolgozásra kerüljön. Az MI alkalmazásához a hidrológiai idősorokat kell megfelelő minőségben feldolgozni, amely a legfontosabb bemeneti változó. A kellően hosszú idősorok biztosítják, hogy a felépített MI algoritmus a „tanuló időszakon” kellő pontossággal feltárja azokat a mércekapcsolatokat, szabályokat, amellyel pontos előrejelzés végezhető a későbbiekben. Az eredményes modell igazolásához a tanuló időszakban feltárt mintázatokat, szabályokat a „teszt időszak” adatain lehet (és kell) ellenőrizni. Az MI nyújtotta lehetőség számos előnnyel jár-

A RiverPro összeszerelt állapotban (bal oldal) és az öt pontos mérőfej (jobb oldal)

hat az ágazat számára. A modell karbantartása gazdaságosabb és talán egyszerűbb is, mint a „fizikai” modelleké (pl. nem kell a medergeometriát ebből a célból elkészíteni). A projekt célkitűzése, hogy a szegedi szelvényre 5 napra előre megbízható előrejelzést legyünk képesek előállítani.

A fontos szakmai célok kiegészülnek eszközbeszerzéssel. A folyami vízsebességméréshez használt eszközök közel 20 évesek, így 1 db RiverPro beszerzését irányoztuk elő. Az új berendezés az eltelt időszak alatt technológiailag megújult, így pontosabb eredményeket biztosít eltérő hidrológiai körülmények között.

Egy hosszú kar, egy ellensúly és egy vödör

Első olvasatra talán egyszerűnek tűnik, mégis a gémeskút több mint egy vízkiemelő szerkezet: a magyar táj egyik legtisztábban felismerhető jelképe. Nem csupán éltető vizet ad, hanem tájékozódási pont és információforrás is. Ha mozgott a karja, tudni lehetett, hogy valaki járt ott – talán pásztor, utazó, vagy földműves. A tanyavilágban néma jelzőrendszer volt: híreket adhatott a pusztában élőknek, jelezhetett találkozót, sürgős üzenetet vagy veszélyt is közvetíthetett.

A Múzeum udvarán, hosszú évek múltán újra magasba emelkedett a gémeskút.

Az ATIVIZIG és a projektpartnerek eredményeit egy integrált platform fogja bemutatni, amelynek informatikai eszközét (1 db szerver) az ATIVIZIG fogja beszerezni.

A célkitűzések kellően komplexek, megvalósításukhoz az ATIVIZIG vízrajzi és árvízvédelmi kollégáinak együttműködésére van szükség, a megfogalmazott eredmények eléréséhez már csak a közbeszerzés labirintusából kell kijutnunk.

FIALA Károly

osztályvezető,
Vízrajzi és Adattári Osztály

2004 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellenőrzi és koordinálja a szakterületre vonatkozóan az összeállított vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységek terveit, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés területi feladatait
- ▶ koordinálja az Igazgatóság működési területén lévő környezeti monitoring (mennyiségi és minőségi) hálózat fejlesztési terveinek elkészítését és megvalósítását
- ▶ irányítja a távlati vízbázisok védelmével kapcsolatos monitoring fenntartói feladatokat

A síkságon, ahol kevés más tájékozódási pont volt, egy magányosan álló gémeskút már messziről látszott. Gyakran észak-déli irányba állították be, ezért a pásztorok és vándorok számára iránytűként is szolgált a sík terepen.

Bár sokan gondolják magyar találmánynak, a gémeskút működési elve valójában nem hazai eredetű. Hasonlóan működő szerkezeteket már az ókori Egyiptomban és Mezopotámiában is használtak.

Napjainkban inkább látványelem vagy turisztikai érdekesség, de sokak számára még mindig az Alföld szimbóluma, a magyar táj és népi kultúra szerves része, amely egyszerre idézi a múlt paraszti világát és leleményességét.

KOVÁCSNÉ Makai Tímea

területi műszaki referens,
Vagyongazdálkodási és
Üzemeltetési Osztály

2018 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ ellátja az Újszegedi Vízügyi Történelmi Emlékhely gondnoki feladatait
- ▶ feladata a múzeumi gyűjtemény katalógizálása, érték- és állagmegőrzésének biztosítása, valamint kapcsolattartás az Országos Vízügyi Múzeummal
- ▶ fogadja a látogató csoportokat, szükség szerinti tárlatot vezet

Bölcsődei látogatás

A makói Szent Anna Görögkatolikus Bölcsőde meghívására gyereknap látogatást szerveztünk.

Seres Tibor kollégánk örömmel mutatta be gépjárművét a kicsiknek, akik közül többen be is ültek az ATIVIZIG terepjáró autójába.

KOVÁCS Szilvia

PR referens, Titkárság
2020 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi az Igazgatóság külső és belső kommunikációját
- ▶ ellátja, koordinálja az Igazgatóság projektjeinek kommunikációs tevékenységeit

Országos Vízirajzi Mérőgyakorlat

Az idei évben az ATIVIZIG kapta feladatként az Országos Vízirajzi Mérőgyakorlat megrendezését. A programot a kitűzött céloknak megfelelően kellett összeállítani, az interkalibrációs mérési lehetőségeknek teljesülnie kellett.

Az interkalibráció lényege, hogy a vízsebesség mérő berendezésekkel azonos körülmények között kell méréseket végrehajtani ezáltal a mért eredmények összehasonlíthatók, a műszerek pontossága vagy hibája kimutatható.

Figyelembe véve a vízügyi igazgatóságok felszereltségét (pl. mérőműszerek, csónakok darabszámát) és felkészültségét, a Maros folyó túnt alkalmasnak a mérési feladatok végrehajtására. Az előzetes programot összeállítottuk és megküldtük az OVF számára. A jóváhagyást követően a szervezési feladatokat megkezdtük, a mérőgyakorlat 2025.06.03 - 2025.06.05. között került lebonyolításra. A program egyik legfontosabb megelőző része a makói szelvényben található mérőház felújítása volt, amelynek műszaki állapota már nem garantálta a biztonságos mérés végrehajtását.

A makó mérőszelvény megújult környezete

Vízhozammérés az üzemvízcsatornán

A mérőház kötélpályája, külső és belső környezete teljeskörűen megújult, a feszítési és rögzítési pontok szakszerű felújításon estek át, a szakítószilárdságot műbizonylatokkal igazolva. A közel 30 éves kerítés cseréje is megtörtént, a fémfelületek új korrózióvédelmet kaptak. A mérési napra mind műszakilag, mind esztétikailag szép környezet alakult ki.

Ahogy a kollégák, úgy a Maros is felkészült a mérési feladatokra, árhullám vonult végig a folyón, így a mérési program kiegészítésére volt szükség. A Cservölgyi vízkivétel üzemcsatornáját kellett előkészíteni, amit az MBHSz kollégái végeztek el kiváló minőségben.

A csónakból történő vízhozammérés feltétele volt a megfelelő sólypálya, amelyet a makói strandon alakítottunk ki Szaszko László és kollégái segítségével. A mérési szelvények kiosztását és kitűzését a kollégák a megelőző napokban elvégezték, a kikötést segítő pontot Szegvári József kormányozta a helyszínen.

Az első napon délután érkeztek meg a kollégák, a makói Glorius Hotel biztosította a szállás és szakmai programok helyszínét. Igazgatói üdvözlés után a kollégák kötelező munka- és balesetvédelmi oktatásban részesültek.

A mérés napján mindenki korán indult, a hajók sólyázása a terv szerint történt, a méréseket minden mérőcsapat időben el tudta kezdeni. A hőmérsékletre való tekintettel hideg vízzel készültünk, az esetleges műszaki hibák elhárítására plusz csónakot biztosítottunk. Azonos időben 13 db berendezés kelt át a folyón, egyes igazgatóságok 3-4 műszert is mozgattak a sikeres kalibráció érdekében. Dél körül zárult a mérési program első fele, amely után

egy gyors ebédre volt lehetőség a Kemping területén.

A forró leves után a magasnyomású mosó (WOMA) használatát mutatták be a kollégák, amelyet több igazgatóság kért, ezt követően indultak el a mérőcsoportok a második helyszínre, ahol a kisebb műszerek összemérése történt meg. A Cservölgyi vízkivétel maximális kapacitáson üzemelt, így ideális körülmények fogadták a kollégákat. A mérést 15.30 körül mindenki befejezte, így megkezdődhetett az adatok előzetes összehasonlítása, kiértékelése. A munka befejezését követően a hotelben kellemes hűvös és jó vacsora fogadta vendégeinket, majd baráti hangulatban folytatódott az esti beszélgetés.

A záró napon délelőtt az eredmények hivatalos kiértékelése történt meg, elkészültek a hivatalos mérési jegyzőkönyvek. A mérés tapasztalatait megosztották egymással a kollégák, majd az Igazgatóság jó vendéglátóként egy makói látványosság megtekintését szervezte meg a kollégáknak, akik egy valódi lombkoronaszántyot tekinthettek meg. A programot az ebéd és baráti kézfogások zárták, a szegedi szervezők begyűjthették az elismerő szavakat a szervezést illetően. Kollégáim példamutató fegyelmességgel készültek fel az eseményre, amely a tervek szerint zajlott le, eredményes méréseket végezhetett minden csoport. A három nap alatt személyi sérülés nem történt a munkavégzés során, egyedül Miklós László kollégánk sérült meg, aki elvágta az ujját. Neki jobbulást kívánunk! ☺ Minden közreműködőnek köszönjük a segítő hozzáállást, amely jó alapja volt a sikeres rendezvény lebonyolításának.

Fiala Károly

Víz Világnap 2025

Az idei évben minden eddiginél többen jelentkeztek Víz Világnapi alkotói pályázatunkra. 386 gyermektől 461 db alkotás érkezett.

A kiírók, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezete és a Szegedi Sport és Fürdők Kft. munkatársai közül 31 fő vállalta a nehéz munkát, az alkotások zsűrizését.

A nagyszámú szebbnél-szebb műveknek köszönhetően az idén először közönségszavazást is indítottunk, illetve különdíjakat osztottunk ki.

Az alábbi eredmények születtek:

I. korcsoport

- 1. helyezett: Balogh Bella
- 2. helyezett: Pelyva Lilla
- 2. helyezett: Gyubák Bence
- 3. helyezett: Kecskés-Kispál Fanni

küldöndíjasok: Balogh Lenke, Hegedűs Tamara Lilla

közönségszavazás: Matók Livia

II. korcsoport

- 1. helyezett: Masa Nóra
- 2. helyezett: Kecsmár Anna
- 3. helyezett: Bari Sára

küldöndíjasok: Balogh Zalán, Hegedűs Márk Kristóf, Makra Zoé Noémi, Sági Áron

közönségszavazás: Göncző Léna

III. korcsoport

- 1. helyezett: Pancza Anna
- 2. helyezett: Barta Dorka
- 3. helyezett: Géber Léna

közönségszavazás: Török-Paschali Karla

Április 15-én egy rendhagyó helyszínen, a medencés kikötőnkben vehették át ajándékaikat az alkotóverseny díjazottjai.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezete kreatív csomaggal, a Szegedi Sport és Fürdők Kft. strandbelépővel jutalmazta a legeredményesebb gyerekeket.

Dr. Kozák Péter megnyitja

A díjazottak csoportképe

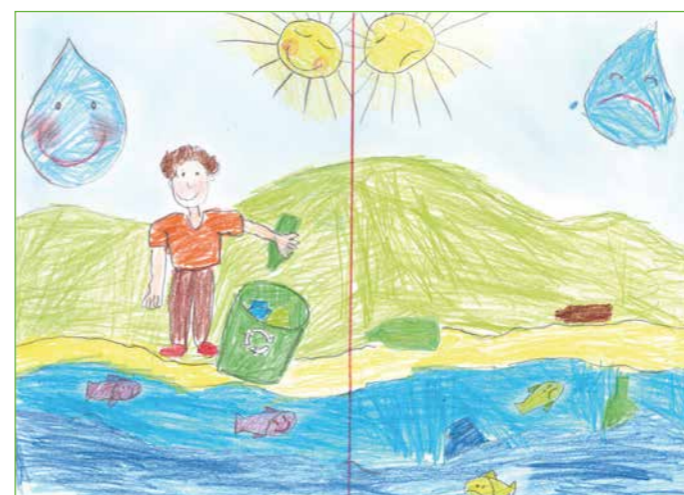
I. korcsoport 1. helyezett Balogh Bella

A kellemes délután során izgalmas kaland részesültek vendégeink, beülhettek munkagépeinkbe és vezetett séta során megtekintették a jégtörő hajóinkat.

Kovács Szilvia

I. korcsoport 2. helyezett Pelyva Lilla

I. korcsoport 2. helyezett Gyubák Bence

I. korcsoport 3. helyezett Kecskés-Kispál Fanni

II. korcsoport 1. helyezett Masa Nóra

II. korcsoport 2. helyezett Kecsmár Anna

II. korcsoport 3. helyezett Bari Sára

III. korcsoport 1. helyezett Pancza Anna

III. korcsoport 2. helyezett Barta Dorka

III. korcsoport 3. helyezett Géber Léna

Balogh Lenke különdíjas átveszi jutalmát

A jégtörő hajók megtekintése

A gyerekek elfoglalták a kapitány birodalmát

Víz Világnap az óvodában

2025. március 19-én ellátogattunk az alsóvárosi "Örökös Zöld Óvoda" címmel rendelkező Földmíves Utcai Óvodába. A Víz Világnapja alkalmából szerveztek tematikus programsorozatot, amelyen a gyerekek a vízről tanulhattak játékos formában mind az óvónéniktől, mind tőlünk.

Mi egy tanmesével kedveskedtünk a gyerkőcöknek, amelyben Kukac Kristóf és Csepp Csilla egy kalandos utazáson keresztül mutatta be a víz körforgását, a talajba szivárgástól egészen a párolgásig. A kicsik érdeklődő tekintettel figyelték a mese cselekményét, majd a történet után kérdésekkel tettük interaktívá a tanulást. A kisebbek féltékenyebben, míg a nagyobbak már igen bátran és meglepő pontossággal válaszoltak a kacifántos, ismétlődő kérdésekre. Sokak meglepő válaszokkal szolgáltak, mellyel mindenkit igazán jókedvre derítettek. A program végén minden gyerkőc vízűgyes matricát kapott ajándékba. A víz Világnapja program nagy sikerrel zárult és mindannyian remekül éreztük magunkat.

OLÁR BÍBORKA LUJZA

vízminőség-védelmi referens,
Vízvédelmi és Vízügytő-gazdálkodási Osztály

2024 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ lefolytatja és kiértékeli a vízminőségi és a vízrajzi monitoring tevékenységhez kapcsolódó laborvizsgálatokat, vízmintavételi tervet készít
- ▶ vízminőséggel kapcsolatos elemzéseket állít össze
- ▶ részt vesz a futó projektek lebonyolításában

Országos árvizes értekezlet a klímaváltozás árnyékában

Az idei évben is megszervezésre került Hajdúszoboszlón az „Országos Árvízvédelmi, Folyó- és Tógazdálkodási Értekezlet”. A konferencia házigazdája a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság volt. A 2 napos szakmai program igen változatos képet mutatott, rávilágítva az árvízvédelem és a folyógazdálkodás minden zég-zugára.

Az első napon a rendkívül magas szakmai színvonalon megvalósított TAREK gyakorlat kiértékelése, a 2023. évi Drávai árvíz okozta károk helyreállítása és a nagyvízi mederkezelő hozzájárulások egységes ágazati kezelése került terítékre. A második nap is bővelkedett szakmai csemegékben, többek között a nekünk oly kedves Balatonról vízügyi szemüvegen keresztül láttunk, hallottunk egy előadást. A Kvassay zsilip és szivattyútelep nagyműtárgy teljes rekonstrukciója ez év tavaszán elkészült, az üzembehelyezésről szóló bemutatón érdekes színpont volt a palettán. Bár árvizes témákban bővelkedett a program, de napjaink égető aszálykezelési kérdése sem maradhatott szó nélkül. A Tiszadobi holtág vízpótlásáról osztott meg a TIVIZIG osztályvezetője számunkra is hasznos információkat. Az országos értekezlet szakmai programja baráti beszélgetés közben elfogyasztott ebéddel zárult. Találkozunk Baján 2026-ban!

FRANK Szabolcs

osztályvezető, Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály
1995 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ koordinálja az árvízvédelmi, és folyószabályozási művek üzemeltetését, fenntartását, fejlesztését és védelmét, az árvízmentesítést, árvízvédekezést és folyószabályozást
- ▶ az Igazgatóság vízkár-elhárítási tevékenységében vezetői feladatokat lát el
- ▶ irányítja a vízgazdálkodást érintő koncepciók és tervek elkészítését

Sosem késő elkezdni

Zsíros Zsolt vagyok, 2013. augusztusa óta kezdetben közfoglalkoztatottként, 2019. szeptemberétől közalkalmazottként dolgozom a Vízügyi Igazgatóság Csongrádi Szakasz mérnökiségén üzemfenntartási ügyintézőként. A Bársony István Mezőgazdasági Szakközépiskolában végeztem természet- és környezetvédelmi technikusként.

Jelenlegi feladatköröm: fogadom a külső hívásokat, részt veszek a reggeli adatforgalmazás lebonyolításában, rendben tartom az irattárat, érkeztetek, továbbá intézem a közfoglalkoztatottak ügyeit és jelentéseket készítek róluk.

Ahhoz, hogy bemutassam hogyan is jött a futás az életembe, kicsit vissza kell utaznunk az időben. Korábban súlyproblémákkal küzdöttem. Az ülőmunka miatt hamar felszaladtak a kilók. 2021. tavaszán határoztam el magam, hogy életmódot váltok. Teljesen megváltoztak az étkezési szokásaim, egy időre a cukrot is elhagytam. Kezdetben otthoni edzéseket vé-

XXXII. Kiskun kupa Petőfi emlékfutam

geztem játékos módon, a switchmen Ring Fit Adventure és Just Dance segítségével. Az eredmény hamar jött. A kezdeti 93 kilóból az első hónapban 8, a következő négy hónapban még 15 kilótól sikerült megszabadulnom,

Fussuk le! félmaraton 2023 2024 2025

amit azóta is tartok. 2022. májusában, öcsém nyomására lefutottam az első másfél kilométeremet, ezután havi 2-3 alkalommal kicsit növelve a távokat, elkezdünk rendszert vinni a dologba. Ez év szeptemberében született meg az ötlet, hogy nevezünk be a helyben megrendezésre kerülő Csongrád-Szentes gátfutásra rövidtávon. Ezután kicsit alábbhagyott a lelkesedés.

2023-ban jött a lehetőség a vízügy részéről, hogy költségek nélkül részt vehetek a II. Fussuk le félmaratonon versenyen. Ekkor még csak a negyedmaratont mertem vállalni, ugyanis csak 20 nappal az esemény előtt kezdtem el a felkészülést. Nem siettem el a dolgokat. Viszont ez egy olyan élmény volt számomra, ami meghozta az áttörést. Gyorsan el is kezdtem fejlődni. A júniust 240 kilométerrel zártam, és a félmaratonon távot is ekkor sikerült először teljesítenem. Még többet akartam. Folyamatosan figyeltem milyen versenyek kerülnek megrendezésre a környékünkön. Elkezdtem a különféle online kihívásokat teljesíteni és szépen lassan kialakult egy rendszer. Ekkor még helyezésekről álmodni sem mertem.

A következő mérőföldkő 2024. márciusában jött el. Csongrád és testvérvárosa, Belchatow a koronavírus óta minden évben megszervezi a Határtalan barátság nevű online kihívást, melyet a résztvevők kerékpározva, futva és sétálva teljesíthetnek. A kilométerek gyűjtésére 23 nap áll rendelkezésre. Ebben az évben 270 kilométerrel sikerült a futók között az első helyen végezni. Ennek hatására Csongrád város önkormányzata

Érem gyűjtemény

felkért, hogy én és két másik futótársam képviseljük a települést a Belchatowban (Lengyelország) novemberben megrendezésre kerülő futóversenyen. Óriási élmény volt egy idegen országban kipróbálni magam. A hazaúton Krakkót is felfedeztük.

Most kicsit ugranék egészen szilveszterig. Ekkor már második alkalommal vettem részt a Síp-pal-dobbal jelmezes játékonysági futóversenyen, ahol Pikachunak öltözve korosztályos 3. helyezést értem el.

A 2025-öt a sikerek évének nevezném. Idén is megnyertem a Határtalan barátság kihívást, ezúttal 385 kilométerrel, a XXXII. Kiskun Kupa Petőfi Emlékfutamán korosztályos elsőként, a III. Accell Hunland játékonysági futóversenyén pedig korosztályos másodikiként értem célba, félmaratonon távon. Több verseny is van tervben még az idei évre, de amit a

III. Accell Hunland játékonysági futóverseny

legjobban várok, hogy verseny körülmények között is lefuthassam a maratont.

2 éve tagja vagyok a Fussuk le! Futóegyesületnek, akikkel csütörtök esténként szoktunk közösen edzeni. áprilisban velük az Ultrabalaton is teljesítettük 13 fős váltóban. Továbbá másfél éve a Sun Gym rendszeres látogatója vagyok, amitől a fizikumom is teljesen átalakult.

A testmozgás nem az egyetlen hobbi az életemben. Tagja vagyok a Magna Societas Falconis hagyományörző egyesületnek. Fő profilunk a 15. századi élet, szakmák bemutatása. Tevékeny-

Magna Societas Falconis hagyományörző egyesület

ségeink: könyvkötés, kalligráfia, alkímia, szabás-varrás, textilfestés és a korabeli gasztronómia bemutatása.

Mindig örömmel fogadom munkatársaim támogatását és gratulációit az eddig elért eredményeimhez.

ZSÍROS Zsolt

üzemfenntartási ügyintéző,
Csongrádi Szakasz mérnökiség

2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az állami főművek és a közcélú műveket érintő vízállásbiztosítványok építési, egyéb beavatkozási dokumentációjának koordinálásában
- ▶ elhárítja a Szakasz mérnökiség informatikai rendszerében jelentkező kisebb üzemzavarokat
- ▶ ellátja a közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódó adminisztratív feladatokat

Folyamatos az ökológiai vízpótlás az Atkai Holt-Tiszán

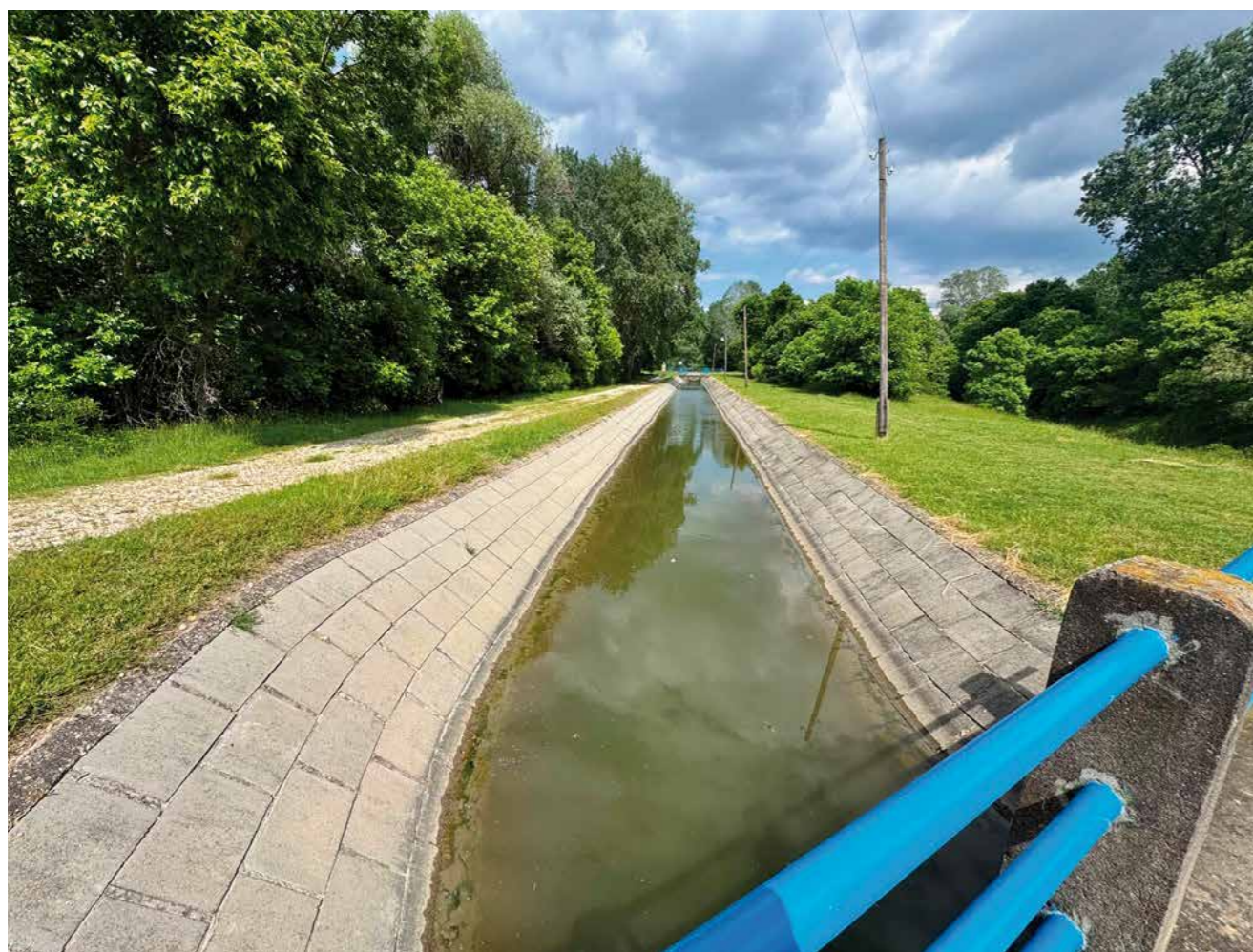
Igazgatóságunk Szegedi Szakaszmérnökségének működési területén található az Atkai Holt-Tisza, mely a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság fokozottan védett Pusztaszeri Tájvédelmi Körzetéhez tartozó vizes élőhelyként szolgál, továbbá horgászati célú hasznosítással is bír.

Az Atkai Holt-Tisza a 11. 02. belvízvédelmi szakasz 36. számú Percsora - Sövényházi belvízrendszerében helyezkedik el. A Tisza folyó szabályozása során a 11. 02. árvízvédelmi szakasz Tisza folyó jobb parti elsőrendű árvízvédelmi töltésének mentett oldalára, mélyártéri területre került a patkó alakú holtág, mely közelítőleg 100 hektár kiterjedésű és közel 7 km hosszúságú. A holtág meder átlagos mélysége 3,5 méter, azonban vannak ennél jóval sekélyebb és helyenként mélyebb szakaszok is. A holtág két ágra oszlik, a főág mintegy 6 km hosszúságú szakasza horgászható és ennek északi végében található az úgynevezett vé-

dett, kíméleti terület. A másik ág az úgynevezett Kis-Tisza, földgáttakkal és zsilippel elzárt terület, mely meder sekély mélységű, a parti sáv nagyobb része pedig érintetlen természeti terület, a meder vízínövényekkel dúsan benőtt. A két ág szigetét fog közre, melyen található a Hármas kikötő.

A holtág üzemi vízszintje az Atkai szivattyútelepnél lévő vízmércén mért +250 cm vízállást jelenti. A holtág vízpótlása kétféle módon történhet, gravitációs úton a Tisza folyón levonuló árhullámok során a jobb parti elsőrendű árvízvédelmi töltés 36+397 tkm szelvényében lévő Atkai zsilipen keresztül, illetve szivattyúsan az Algyői fő vízkivétel - Algyői zsilip - Algyői főcsatorna - Gyevifoki táp- és öntözőcsatorna útvonalon át.

A Tisza folyón 2025. március hónapban levonult árhullám során a holtág vízpótlását az Atkai zsilip nyitásával valósítottuk meg, melynek során +135 cm induló vízállásról +155 cm víz-

Algyői főcsatorna hullámtéri magas-vezetésű szakasza - vízkivétel a Tiszából

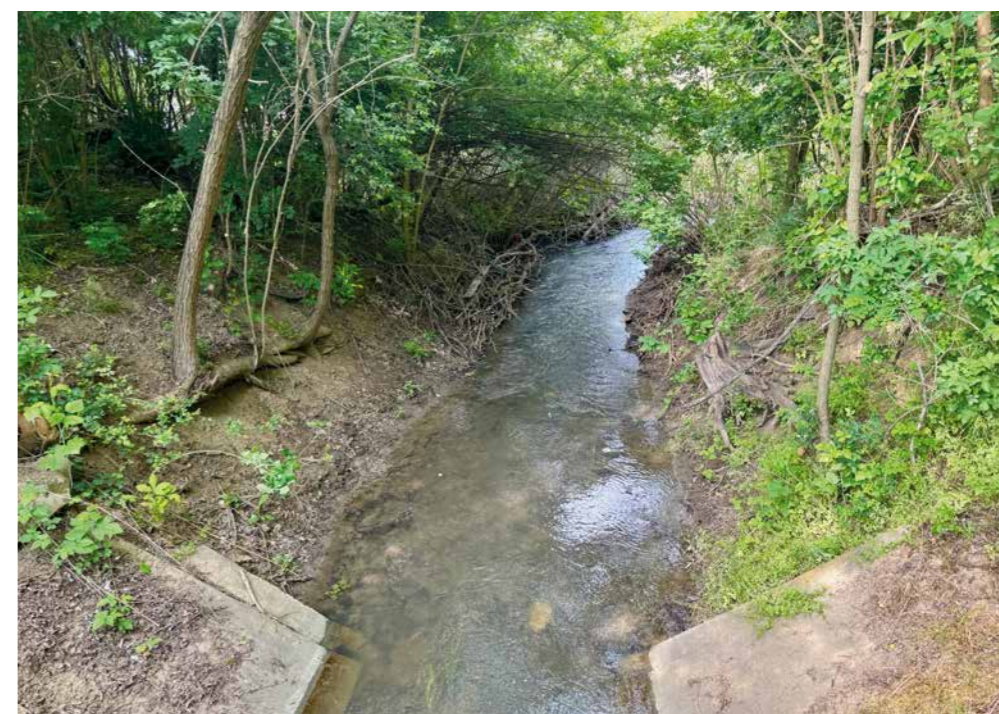

Algyői főcsatorna az Algyői szivattyútelep előtt

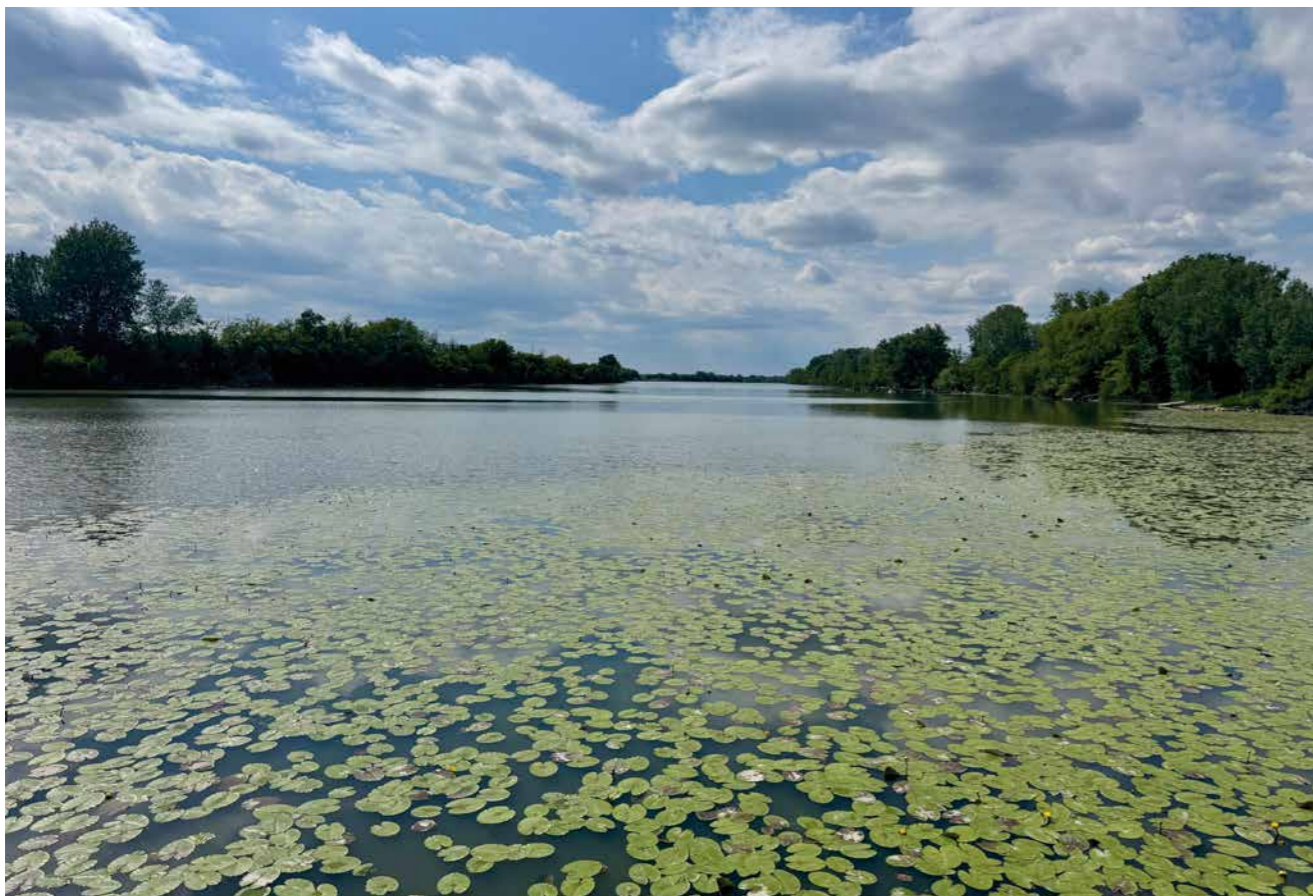
szintet tudtunk elérni. A zsilip 2025. március 19-én 15.00 órakor került nyitásra és március 26-án 06.00 órakor zártuk le a vízbeáramlás megszűnését - árhullám levonulását - követően. A zsilip állandó felügyelet mellett folyamatosan, napi 24 órában nyitott állásban volt. Az így kialakult vízszint a holtágban azonban még mindig az üzemi vízszint alatt volt közel 1 méterrel.

Tekintettel az akkor érvényben lévő hidrológiai és meteorológiai előrejelzésre, mely nem prognosztizált jelentős mennyiségű, számottevő csapadékot, továbbá árhullám levonulását a Tisza folyón, a holtág további vízpótlását az Algyői főcsa-

torna irányából tudtuk folytatni, melyet 2025. április 25-én kezdtünk meg az előkészítő munkákat követően. Ezen munkák során az Algyői

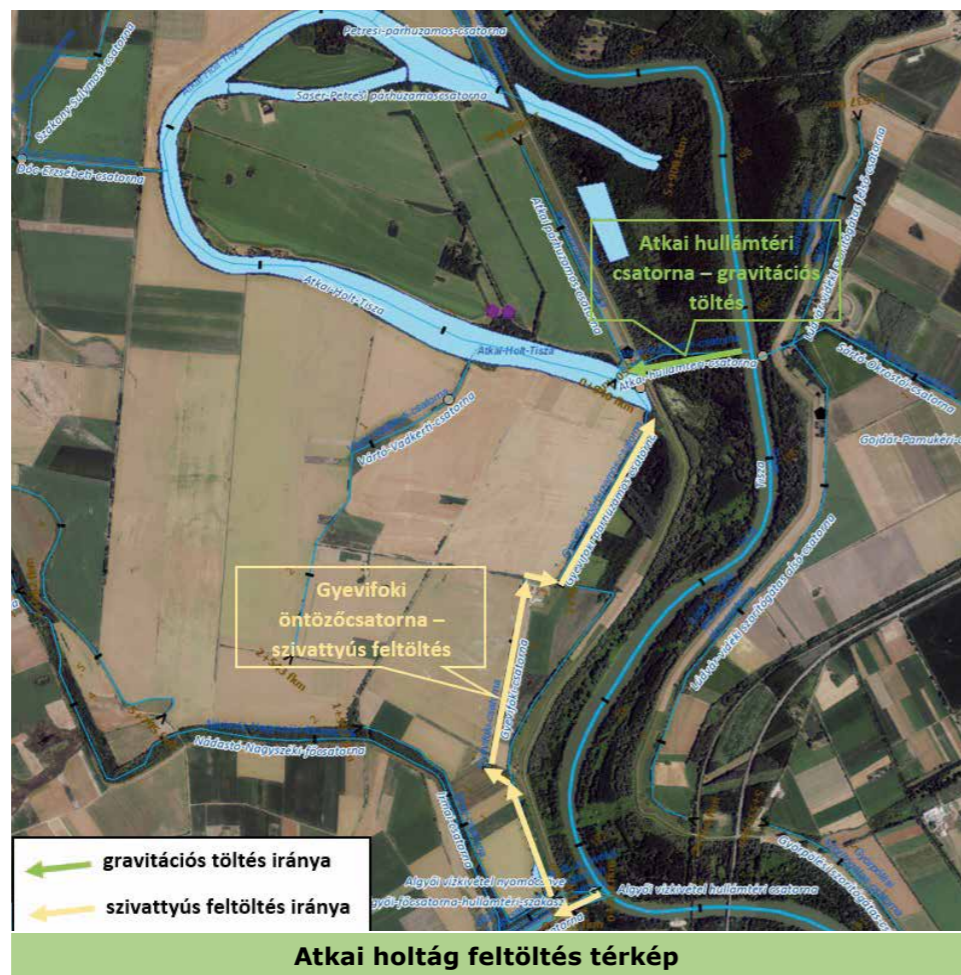

Gyevifoki öntözőcsatorna végszelvényéből érkező víz a holtágba

Atkai Holt-Tisza a bevezetés környezetében

tápcsatorna Sövényházi keresztgát alatti áteresz homokzsákos zárását elvégeztük a víz továbbhaladásának megakadályozása érdekében. A Nádastó-Nagyszéki főcsatornát és az Algyői tápcsatornát összekötő tiltós átereszből a víz útját akadályozó, korábban vízmegtartás miatt elhelyezett pallós zárást visszabontottuk, az Algyői tápcsatornát és a Gyevifoki öntözőcsatornát összekötő zsilipes átereszt pedig felnyitottuk. A Gyevifoki öntözőcsatornán lévő átereszek környezetét megtisztítottuk a növényzettől és az össze-torlódt üledékektől. Az öntözőcsatorna vég-szelvényétől 500 méter távolságban lévő jobb parti mederél megbontását helyreállítottuk, továbbá a vízelvezetési útvonal vég-szelvényében feltárt oldalsó drén

Atkai holtág feltöltés térkép

kivezetést lezártuk az esetleges elöntések elkerülésének érdekében.

Az elvégzett műszaki beavatkozásokkal a víz akadálymentes elvezetésének lehetőségét megteremtettük, ezáltal 2025. április 25-én fokozatosan felnyitottuk az Algyői főcsatornát és a Nádastó-Nagyszéki főcsatornát összekötő zsilipet. A nyitáskor az Algyői főcsatorna +480 cm szinten állt, a holtág szintje pedig 148 cm volt. A zsilipnyitást követően feltöltöttük a vízelvezetés útvonalát képező, közel 5 km hosszúságú csatornahálózatot, majd a víz bevezetését a holtágba.

A vízpótlás megkezdése óta folyamatosan, napi kétszeri alkalommal elvégezzük a lefolyási viszonyok javítását szolgáló beavatkozásokat (lág- és fásszárú növényzet eltávolítását), a mederben és az átereszek környezetében feltorlódtó uszadék kiemelését a vízpótlás útvonalán.

Az idei év során az eddigiekben gravitációs úton 200 ezer m³, szivattyúzással pedig mintegy 60 ezer m³ frissítövet adtunk be és emeltünk át a holtágba az ökológiai vízigény kiszolgálásának, vizes élőhelyeink megóvásának érdekében.

KOHN Sándor

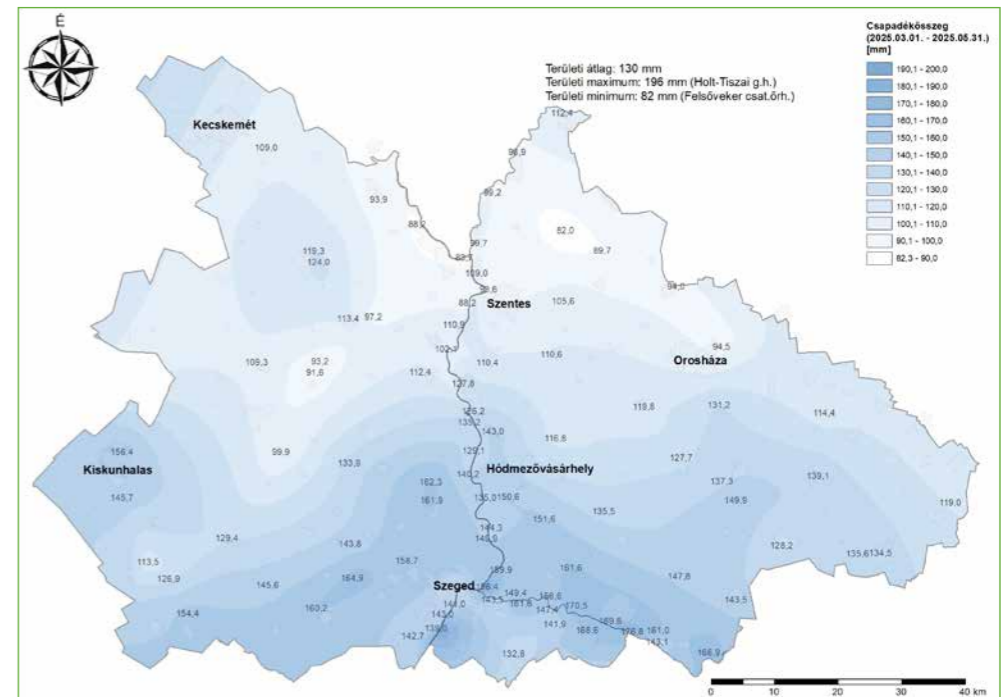
árvízvédelmi referens,
Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási
Osztály

2009 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ közreműködik az Igazgatóság működési területének vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében
- ▶ gondoskodik a szakágazati munka keretéhez tartozó beruházási, egyéb felújítási feladatok, nagyobb volumenű fenntartási munkák műszaki előkészítéséről, műszaki tervezéséről vagy tervezettségéről

VÍZRAJZI TÁJÉKOZTATÓ (2025. március 1. – 2025. május 31.)

A 2025-ös év tavaszát Igazgatóságunk területén az átlagosnál némileg hűvösebb és szárazabb időjárás kísérte. A csapadékosabb időszakokat követően március, illetve május második felében is jelentkező egy-egy rövidebb árhullám az ATIVIZIG területéhez tartozó folyószakaszokon. A talajvízállás és a talajnedvesség mértéke az elmúlt három hónapban szintén jelentős ingadozásokat mutatott az időjárási körülményeknek megfelelően.

CSAPADÉK

Az idei év tavasza egy a megszokottnál csapadékosabb időjárást hozó márciussal kezdődött. A hónap során jelentkező esőzések a Tisza vízgyűjtőjén 65%-os, az ATIVIZIG területén pedig 124%-os csapadéktöbbletet eredményeztek a korábbi évek átlagához képest. Áprilisban

ezzel ellentétben már ismét csapadékihiányról beszélhettünk: a Tisza vízgyűjtő területén a megszokott mennyiségnek mindössze az 52%-a hullott. A májusi csapadékoság ugyanitt már csak 8%-kal maradt el az ilyenkor jellemző értéktől, a hónap végére azonban így is 106 mm-es hiányról beszélhettünk az elmúlt tizenkét hónap halmozott csapadékoságának tekintetében. Igazgatóságunk területén

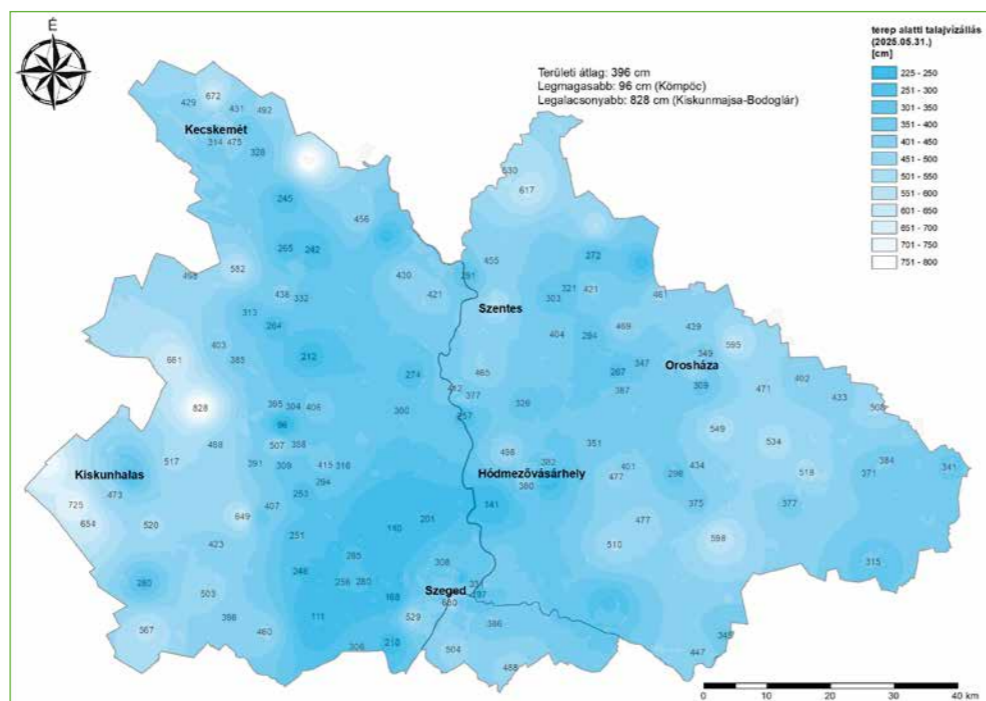
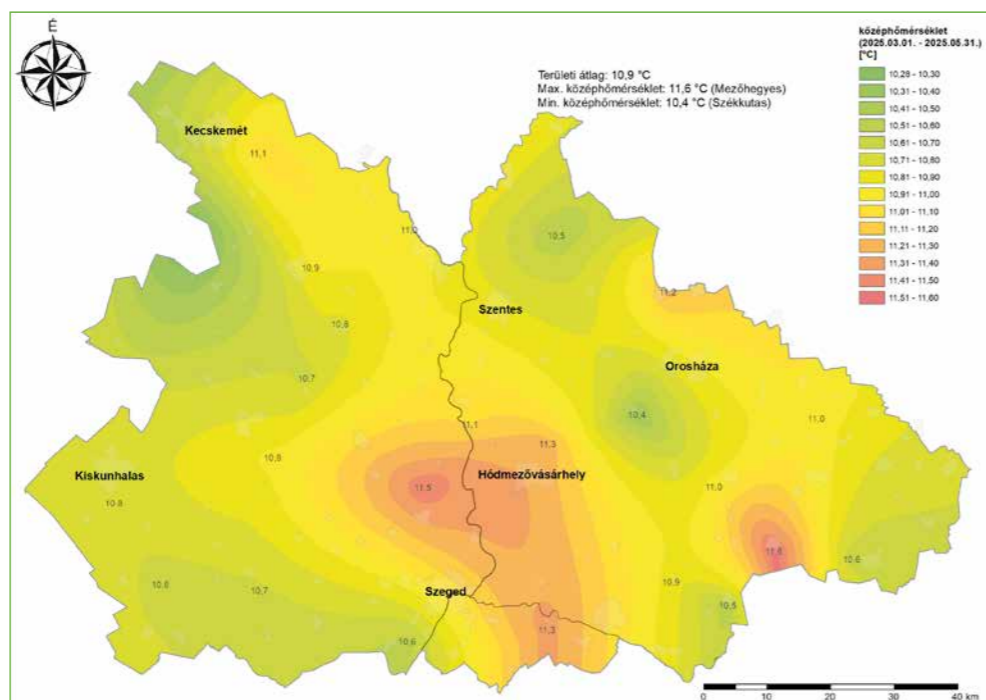
az áprilisi csapadék-mennyiség mindössze az átlag 24%-át érte el, a májusi esősebb időjárás ellenére pedig a tavasz utolsó hónapjának csapadékösszege is 10%-kal kevesebbnek bizonyult a megszokottnál. Az ATIVIZIG esetében az elmúlt három hónap területi átlaga így 130 mm-nek adódott (a sokéves átlag 165 mm), a legnagyobb csapadékmennyiségeket pedig elsősorban Igazgatóságunk déli részén rögzítettük. A legszárazabb területnek Felsőveker csatornaórház (82 mm), a legcsapadékosabbnak pedig a Holt-Tiszai gátórház (196 mm) környéke bizonyult.

HÓ

A 2025-ös év első felében nem alakult ki jelentősebb hótakaró a Tisza vízgyűjtő területén, az április elejére jellemző alacsonyabb hőmérsékleteknek köszönhetően ugyanakkor a csapadék egy része hó formájában hullott. A hóban tárolt vízkészlet maximuma így április 12-re elérte a sokéves átlag 24%-át, azonban néhány nap alatt el is olvadt. A Maros vízgyűjtőjén enél is kevesebb hó halmozódott fel, az április 12-i maximum idején a hóban tárolt vízkészlet az átlag 17%-a volt. A Körösök vízgyűjtő területén a hóvízkészlet tavaszi maximuma 11%-nak adódott április 8-án. Az ATIVIZIG területén szintén több helyen tapasztaltak havazást, hófoltok megjelenését április 7-én.

LÉGHŐMÉRSÉKLET

Igazgatóságunk területén a tavaszi átlaghőmérséklet 10,9°C-nak bizonyult az idei évben, ami 0,9°C-kal alacsonyabb a sokéves átlagnál.

Míg a március 0,8°C-kal melegebb volt a szokásosnál, az áprilisi középhőmérséklet pedig szinte teljesen megfelelt az átlagnak, a májusi hónap már kifejezetten hűvösnek mutatkozott az átlagnál 3,5°C-kal alacsonyabb középhőmérséklettel. Az elmúlt három hónap során az ATIVIZIG területén a legmagasabb havi középhőmérsékletet Mezőhegyesnél regisztráltuk (11,6 °C), a legalacsonyabbat pedig Székkutasnál (10,4°C).

FOLYÓK VÍZJÁRÁSA

Március elején Szegednél a Tisza vízállását meglehetősen alacsony értékek jellemezték,

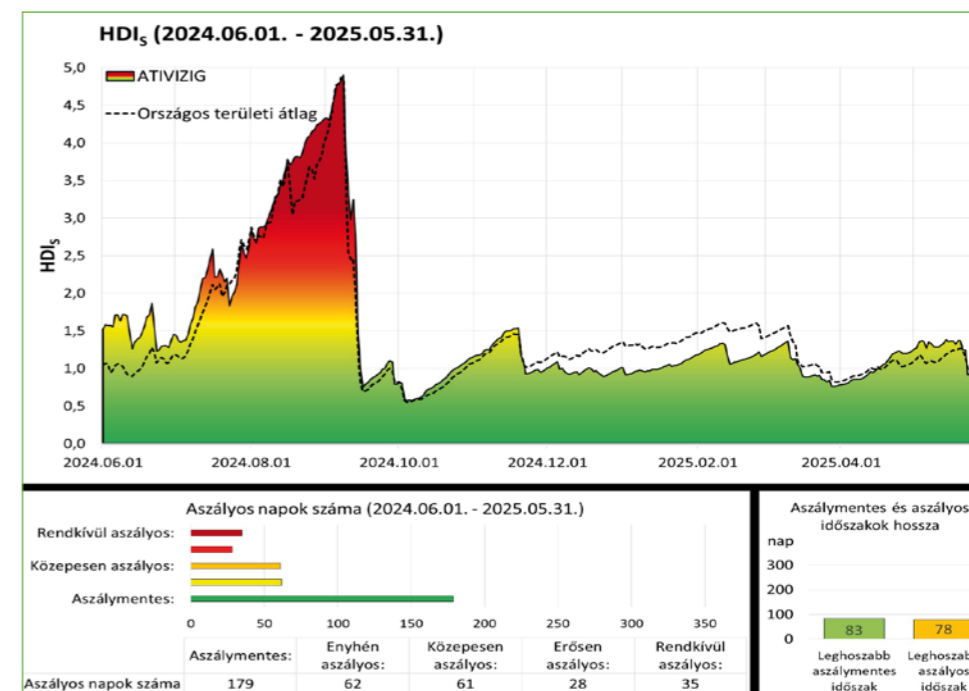
a csapadékosabb időjárás hatására azonban a hónap második felében a folyó vízszintje jelentős emelkedést mutatott. Az árhullám 288 cm-en tetőzött (március 22.), majd egészen május közepéig apadást tapasztaltunk. Május második felében ismét áradás volt jellemző, a legmagasabb vízálást 25-én rögzítettük (303 cm), a hónap végéig a folyó vízszintje kismértékű csökkenést mutatott. Makónál a Maros vízjárását hasonló tendencia jellemezte. A márciusi árhullám itt 34 cm-en tetőzött 22-én, majd egy április eleji kisebb mértékű vízszintemelkedést követően itt is május második felében történt ismét nagyobb áradás – ekkor a vízállás elérte a 134 cm-t mielőtt a folyó apadni kezdett volna. A Hármas-Körös ebben az időszakban duzzasztás hatása alatt állt, vízállása nem mutatott jelentős változást.

TALAJNEDVESSÉG

Igazgatóságunk működési területén az átlagos talajnedvesség március elején a hasznosítható vízkészlet 70%-a körüli értékek mutatkozott, amely a hónap során hullott csapadéknak köszönhetően 90%-ra növekedett. Az áprilusra jellemző száraz időjárás hatására a talajnedvesség mértéke egészen 40%-ig csökkent, majd május végére egy kisebb mértékű emelkedést követően 42%-nak adódott. A legmagasabb talajnedvesség-értékeket az ATIVIZIG középső és déli részén rögzítettük. A területi maximumot Ruzsánál regisztráltuk (74%), a minimumot pedig Csengelénél (9%).

TALAJVÍZJÁRÁS

A tavaszi hónapok során az ATIVIZIG működési területén a talajvízszint lassú növekedése volt jellemző, a talaj vízszintje három hónap alatt átlagosan 10-20 cm-t emelkedett. Május utolsó napjára a terep alatti talajvízszint területi átlaga a terephez viszonyítva 396 cm-nek bizonyult, a talajvíztükör így átlagosan 109 cm-rel húzódott alacsonyabban az ilyenkor jellemző talajvízszinthez képest.

ASZÁLYHELYZET

Igazgatóságunk területén mind a március, mind pedig az április aszálymentes időszaknak bizonyult, az aszályindex értéke pedig egészen április közepéig alacsonyabb maradt az országos átlagnál. Májusra azonban már a csapadékos szegény időjárás hatása is megmutatkozott, így a hónap során már összesen 9 enyhén aszályos (HDI5 ≥ 1,33) napot regisztráltunk.

VAS Anna Katalin
 monitoring referens,
 Vízrajzi és Adattári Osztály
 2024 óta az ATIVIZIG munkatársa

- téli időszakban közreműködik a jégadatok összesítésében, a jégjelentés elkészítésében
- ellenőrzi, hogy a távmért adatok eljutnak-e az Intranetes és Internetes felületekre, illetve adathiány esetén az Informatikai Osztállyal együttműködve elhárítja a hibát
- közreműködik a vízrajzi távmérőrendszer üzemeltetésében, a regisztráló és kommunikációs szoftver folyamatos működtetésében

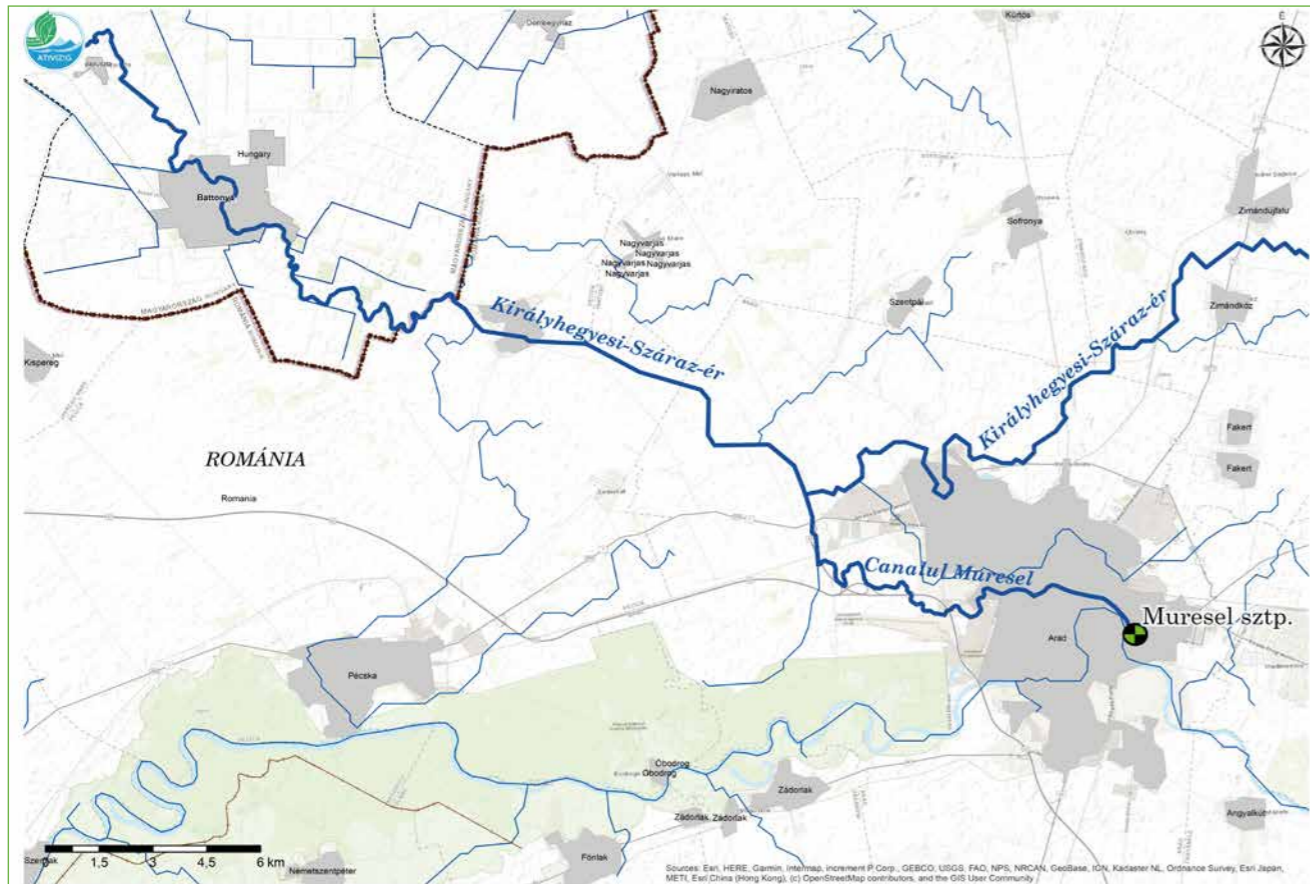
dr. BENYHE Balázs
 szakágazati vezető,
 Vízrajzi és Adattári Osztály
 2012 óta az ATIVIZIG munkatársa

- közreműködik a nemzetközi közös vízhozammérések végrehajtásában, illetve szükség szerint a nagyobb létszámot igénylő vízrajzi mérésekben, a mérési eredmények kiszámításában
- koordinálja az Igazgatóság térinformatikai adatainak karbantartását, publikálását
- ellátja a vízkészletekkel való gazdálkodást megalapozó kutatás-fejlesztési (K+F) stratégiai alkotási tevékenységet

A víz útja a Marostól a Királyhegyesi-Száraz-ér csatornáig...

Megkezdődött a 2025. évi öntözési szezon. Május első hetében megrendelésre került a külföldi vízbázisú marosi vízszolgáltatás megnyitása a Békés megyei mezőgazdasági területek öntözésére.

Igazgatóságunk minden év elején szolgáltatási szerződést köt a román vízgazdálkodási partnereinkkel, a Meliorációs Nemzeti Ügynökséggel és a „Román Vizek” Nemzeti Igazgatóságával, melyek alapján marosi víz kerül

Készítette: Masa-Csiszer Ildikó

átvezetésre öntözés céljából az ország területére.

A Maros folyóból Aradnál kiemelt öntözővíz a Muresel szivattyútelep igénybevételével, a Kismaros - Összekötő - Száraz-ér (Ier) - Királyhegyesi-Száraz-ér - Cigányka-ér csatornákon keresztül jut el a Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökséghez tartozó Dombegyháza térségi végső felhasználóig. A szolgáltatói vízátadás a Királyhegyesi-Száraz-ér 97+441 km szelvényében, államhatáron való átvezetéssel történik.

Az öntözővíz átvezetésének megindítása alkalmából az Aradi Meliorációs Területi Egység (ANIF) az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (ATIVIZIG) munkatársait munkamegbeszélésre hívta meg.

Az eseményen résztvevő magyar delegáció meglátogatta a Muresel szivattyútelepet, mely a közös magyar-román Interreg Romania-Magyarország „Belvízvédelmi csatornahálózat fejlesztése a Maros közös érdekelttségű vízgyűjtőjén - MURESE – ROHU-224” projekt keretein belül került felújításra.

Az 1960-as években épült Muresel (Kismaros) szivattyútelep (Maros j.p. 0+000) rekonstrukciója és a hozzá kapcsolódó csatornák felújítása, kotrása, a Muresel, a Száraz-ér, az Összekötő csatorna és egyéb hidrotechnikai műtárgyak felújítása a 2023. december 31-ig valósult meg a közös projekt keretein belül. Az öntözővíz szállításában az előbb említett csatornák hossza román területen eléri a 32 km-t és az államhatártól a Királyhegyesi-Száraz-ér csatorna még közel 30 km hosszan vezeti a vizet, amíg az megérkezik a magyar mezőgazdasági termelőkhöz.

A szivattyútelep teljes gépészeti, elektromos hálózat és részleges épület felújításon esett át. Látogatásunk napján a 4 új szivattyúból kettő darab működésben volt.

A szivattyútelep bemutatása után az Aradi Meliorációs Területi Egység székhelyén tovább folytatódott a megbeszélés.

A két vízügyi szerv, a szegedi székhelyű ATIVIZIG és az aradi székhelyű ANIF a munkája során hasonló feladatokkal szembesül. A két nagyváros az Alföldön, kb. 100 km távolságra egymástól, a Kárpátok övezte medencében helyezkedik el, ahol a mezőgazdasági termelés kiemelt szerepet tölt be. Ahogy tapasztaljuk az utóbbi években az aszály – nagy hősséggel párosuló hosszan tartó csapadékhiány – leginkább a mezőgazdaságot sújtja. Az Alföld jelentős területei vízhiányosak. Az Igazgatóság területén a jelenleg működő vízkivételek

nem tudják kielégíteni az igényeket, ezért Romániából is érkezik öntözővíz, melynek befogadója a Királyhegyesi-Száraz-ér csatorna. Ebben a térségben a tavalyi évben ez a fajta együttműködés 2,3 millió m³ öntözővizet biztosított az érintett mezőgazdasági területek számára.

A két vízügyi szerv közötti jó együttműködés számunkra kiemelt fontosságú, prioritást élvez a mezőgazdasági öntözéssel kapcsolatos projektek, lehetőségek feltárása és magvalósítása.

Az a vízcsepp mely a Maros folyó forrásvidékéről, a Réz-hegy oldalában vadregényes tájon bugyog fel, hosszú utat tesz meg amíg eljut a napsütötte Nagy Alföldre, a Királyhegyesi-Száraz-ér csatornán keresztül is és még azon is túl a szomjazó dinnyeföldekre, kukoricaföldekre.

MIHÁLY Emese

projekt referens,
Igazgatási és Jogi Osztály
2019 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ részt vesz a nemzetközi vízügyi szakfeladat ellátásban
- ▶ a pályázati tevékenységhez kapcsolódóan együttműködik a projektmenedzserekkel
- ▶ ellátja az Információs Rendszer működtetéséhez szükséges feladatokat, együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel

VERSEGI László

szakaszmérnök,
Hódmezővásárhelyi Szakaszmérnökség
1990 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ szervezi, irányítja és ellenőrzi a vezetése alatt álló szervezeti egység és őrsemélyzet munkáját
- ▶ koordinálja a szakaszmérnökség számviteli, pénzügyi, munkaügyi, igazgatási, anyaggazdálkodási és ingatlan-nyilvántartási feladatait

Az 1970. évi nagy árvízvédekezés a Maros mentén

Az 1970. év első felében – öt hónapos állandó árvíz- és belvízvédelmi készenlét után – hét nehéz héten át tartott Csongrád megyében, a rendkívüli Tisza-völgyi árvíz elleni megfeszített küzdelem.

A Tisza völgyének eddigi második legnagyobb Alsó-Tiszai árvize nem érte váratlanul sem a Vízügyi Igazgatóságot, sem pedig az érdekelt és illetékes szerveket. 1970. május 14-én az éppen befejeződött tavaszi árvíz értékelése folyt, s akkor ülésezett az Árvízvédelmi Területi Bizottság. Ezen az ülésen számoltak be a lezajlott súlyos belvízről és az április hónapban lefolyt tiszai árhullámról. Ekkor már voltak hírek arról, hogy a Szamos, a Maros és a Tisza folyók forrásvidékére és vízgyűjtőjére hatalmas mennyiségű csapadék zúdult alá.

Május 15-én a gyulafehérvári igen magas vízállás miatt, a Maros makói 398 cm-es vízállása mellett, elrendelték a II. fokú árvízvédelmi készültséget, s május 17-én 409 cm-es makói vízállásnál már a III. fokot is. Ugyanakkor újra összehívták a Területi Bizottságot.

A hidrológiai előrejelzésekből csak azt lehetett megállapítani, hogy az árvíz rendkívül heves és igen magas lesz, ezért különleges intézkedéseket tettek. Nagy volumenű előkészületek indultak meg munkaerő, anyag, szállítás és műszaki irányítók (mérnök, technikus) vonatkozásában. A karhatalmat, honvédséget is térségünkbe irányították, közülük először a helyi erőket.

Az árhullám május 19-én érte el az országhatárt és 20-án Makónál 624 cm-rel, vagyis az

addigi legmagasabb vízálást 44 cm-rel meghaladva tetőzött. Ekkorra már a magasság-hiányos töltésszakaszokat homokzsákkal s földdel bevették, a fokozott figyelőszolgálatot megszervezték, s a vonalvilágítást felszerelték. Az anyagszállítás - homok, kő, zsák, fólia, stb. - folyamatos volt s a töltésen 100 m-ként 200-500 homokzsákot deponáltak. Miután így a gáton való vízátömlés veszélye megszűnt, még fokozottabban figyeltek a szivárgásokra, átázásokra és csúszásokra.

Az Alsó-Tisza-vidéki és más Vízügyi Igazgatóságok Árvízvédelmi Műszaki Osztagai mellett a Honvéd Műszaki Alakulat is munkába állt.

Makó alatt a Maros jobbparti töltésin a 17 km-es szelvény környezetében, az elégtelen altalaj adottságok következtében jelentős buzgárosodás alakult ki a május 20-i tetőzés kísérő jelenségeként. Mivel itt a töltés állékonysága nem volt garantálható Makó, Maroslele, Földeák és Óföldeák kiürítését javasolták elődeink. A buzgáros szakaszon a töltés mentett oldalán homokzsákokból és kőből ellennyomó medence-rendszer épült, a vízol-

dalon pedig három osztag pátria-szádfalat vert le. A munkában több ezer fő - vízügyi dolgozó, katona és közérő vett részt.

A Makó feletti apadás, a nagy buzgár gyors és eredményes elfogása lehetővé tette az erők átcsoportosítását a tiszai védvonalakra, ahol éppen megérkezett a Felső-Tiszai árhullám.

A Tisza Szegednél június 2-án 961 cm-es víz-állással tetőzött, amely 38 cm-rel lett magasabb, mint az akkori mértékadó árvízszint. A tetőzés bekövetkeztének ténye önmagában is igen jó hatással volt a védekezőkre. Támpon- tot, biztonságot adott. Nem kellett már a töltéseken a vízatömlés ellen védekezni. Maradt az átázás, csurgás, buzgár és altalaj elázás elleni védekezés gondja. Az apadás az előrejelzett ütemben zajlott, bár meg kell említeni, hogy június 10-12 között a vízgyűjtő magyar és román részén 100 mm-t meghaladó csapadék hullott, amely jelentősen lassította, egyes vízmércék esetében újra áradó ágba fordította a vízállásokat. Ezen áradások azonban már nem okoztak jelentősebb igénybevételt a védvona-

lakon jelenlévő – nagyobb megpróbáltatást is sikeresen leküzdő - erőknek.

Az 1970. évi rendkívüli árhullám tapasztalatainak figyelembe vételével a következő évtizedben igen jelentős árvízvédelmi fejlesztések valósultak meg. A Maros folyó magyarországi szakaszának jobb és bal parti árvízvédelmi töltései mind szelvényméretekben, mind pedig védelmi képességükben sokat fejlődtek. Az árvízvédelmi rendszer jelenleg megfelelő állapotban van egy hasonló szinten levonuló marosi árhullám károkozás nélküli levezetésére.

BORZA Tibor

műszaki igazgató-helyettes,
Titkárság

2000 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ irányítja, koordinálja és ellenőrzi a felügyelete alá tartozó osztályok, egységek munkáját
- ▶ irányítja az Igazgatóság vízgazdálkodási szakágazati működését
- ▶ védekezés idején központi védelemvezető-helyettes

Tanulunk

Az idei e-learning képzéseink április végén kezdődtek, melyek november végéig tartanak.

A jelenléti képzések zöme lezajlott. A nyári időszakban két szolnoki képzés lesz, a többit szeptemberben folytatjuk.

Saját képzéseink a második negyedévben:

- Jelentős vízgazdálkodási kérdések a Dél-alföldi régióban 21 fő részvételével
- Vízrajzi ismeretek 17 fő részvételével
- Az ATIKATI üzemirányítási program használata az öntözésben 19 fő részvételével
- KRESZ ismeretek felrészítése 31 fő részvételével

Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópálya képzései:

- Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek – örszemélyzet részére 28 fő részvételével
- Árvízi jelenségek elleni védekezési módszerek – örszemélyzet részére 29 fő részvételével
- Hidrometeorológia mérések és a vizek mennyiségi mérésének gyakorlata 12 fő részvételével
- Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek – örszemélyzet részére 25 fő részvételével

További szép élménydús nyarat és jó pihenést kívánunk mindenkinek.

FEHÉR Ágota Ágnes

oktatási, képzési ügyintéző,
Titkárság

2007 óta az ATIVIZIG munkatársa

- ▶ folyamatos nyilvántartást vezet a továbbképzési kötelezettséggel érintett közalkalmazotti állományról és személyes adataikról, valamint aktualizálja ezeket
- ▶ nyilvántartja a továbbképzési kötelezettség keletkezését, megszűnését, újraindulását és szünetelését

MHT hírek

A Magyar Hidrológiai Társaság 2025. május 27-én, Budapesten tartott közgyűlésén Kvassay Jenő Díjat kapott Dr. Kozák Péter, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság igazgatója.

A Kvassay Jenő díjat a Társaság 1992-ben – az akkor állami kitüntetéssé vált, s így társasági kitüntetésként megszűnt Vásárhelyi Pál díj helyett – alapította. A díj alapításával és évenkénti adományozásával a Társaság egyben emléket kíván állítani Kvassay Jenőnek, a kiváló vízmérnöknek, a kultúrmérnöki intézmény megszervezőjének, az első vízügyi törvény megalkotójának. A kitüntetés címhasználatával, ezen kívül emlékérem és a Társaság, valamint a kitüntetett nevét, továbbá az adományozás évét feltüntetve oklevél adományozásával jár. A cím birtokosa jogosult a "Kvassay Jenő díjas" cím használatára. Kvassay Jenő díjjal tüntethető ki a Társaságnak az a rendes tagja, aki a vízzel foglalkozó szakterületek egy vagy több területén kimagasló tudományos, oktató, tervező, kivitelező vagy igazgatási tevékenységet végzett; feltéve, hogy korábban tiszteleti tag címet még nem kapott.

Dr. Kozák Péter méltatása:

Okleveles építőmérnök, egyetemi docens, 1994 óta az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság munkatársa különböző beosztásokban. 2005-től a Vízügyi Igazgatóság Osztály vezetője, 2010-től az ATIVIZIG igazgatója. Több mint 30 éves szakmai pályafutása során a területi vízgazdálkodás szinte valamennyi területén országosan is kiemelkedő munkát végzett. A Magyar Hidrológiai Társaságnak 1997-től tagja, 2007-től

a Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztály vezetőségi tagja, 2012-től a Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály vezetőségi tagja. 2007 és 2011 között a Szegedi Területi Szervezet titkára, 2011 óta a Területi Szervezet elnöke, tagja az MHT elnökségének. A Társaság érdekében végzett munkájáért 2007-ben Pro Aqua, 2019-ben Bogdánfy Ödön emlékérem elismerést kapott. Tudományos munkáját aktív publikációs tevékenység jellemzi, 87 publikációval rendelkezik. A Magyar Mérnöki Kamara megyei elnökségi tagja, Zielinszki díjas mérnök. Több évtizedes szakmai és hidrológiai társasági tevékenysége elismeréseként kerül a kitüntetés adományozásra.

Priváczkiné dr. Hajdu Zsuzsanna

Személyzeti és munkaügyi hírek

BELÉPŐ DOLGOZÓK

2025. március 6-tól 2025. június 12-ig

Málik Vivien Melinda (Közgazdasági Osztály), **Dr. Liszkai Szilvia** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Borics Fanni** (Informatikai és Téradat Osztály), **Dr. Forró Tamás** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Molnár Ákos Patrik** (Informatikai és Téradat Osztály), **Murátiné Szögi Eszter** (Közgazdasági Osztály), **Bodó Gabriella** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Benasnoun Ádám** (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat), **Takács Tímea** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Fischer Zsolt** (Települési Vízgazdálkodási Osztály), **Hódi-Róvó Zsolt Tibor** (Szegedi Szakaszmerőnökség), **Tóth Zoltán La-**

jos (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat), **Horváthné Kiszner Éva** (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat), **Dr. Pópity-Tóth Éva Szilvia** (Települési Vízgazdálkodási Osztály), **Rácz Árpád** vízrajzi üzemeltető 2 (Vízrajzi és Adattári Osztály)

KILÉPŐ DOLGOZÓK

2025. március 6-tól 2025. június 12-ig

Kiss Imre (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat), **Fejes Imre** (Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztály), **Kósáné Rácz Katalin** (Közgazdasági Osztály), **dr. Liszkai Szilvia** (Igazgatási és Jogi Osztály), **Pálfia Anikó** (Szegedi Szakaszmerőnökség), **Pintér Gábor János** (Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat)

AKIKTŐL BÚCSÚZUNK

Az Igazgatóság Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatán szerelőipari szakmunkás 1 munkakörben foglalkoztatott **Botzheim István** 2025. március 22. napján elhunyt.

Az Igazgatóság Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatán szerelőipari szakmunkás 1 munkakörben foglalkoztatott **Figura János** 2025. május 4. napján elhunyt.

Az Igazgatóság Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálatán kiemelt műszaki referens munkakörben foglalkoztatott **Husza Tibor** 2025. június 2. napján elhunyt.

A vízügyi igazgatóság Figura Jánost és Husza Tibort saját halottjának tekinti.

„VÍZÜGYES” BABÁK

2025. március 6-tól 2025. június 12-ig

Aczkov Szlavkonak (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály) 2025. június 3. napján született **Milenko** nevű gyermeke.

Sági János

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság részéről a 2025. évi Víz Világnapja alkalmából **Sági János** szakaszmerő (Szegedi Szakaszmerőnökség) Mosonyi Emil Díj elismerésben részesült.

Az Energiaügyi Minisztérium részéről Március 15-i Nemzeti Ünneppünk alkalmából **Gubisi László** meder- és csatornabiztos 1 (Szegedi Szakaszmerőnökség) Miniszteri Elismerő Oklevél elismerésben részesült.

A kitüntetésekhez szívből gratulálunk!

Kitüntetettek

Gubisi László

DR. PALUGYAY ANNA

osztályvezető,
Igazgatási és Jogi Osztály
2013 óta az ATIVIZIG munkatársa

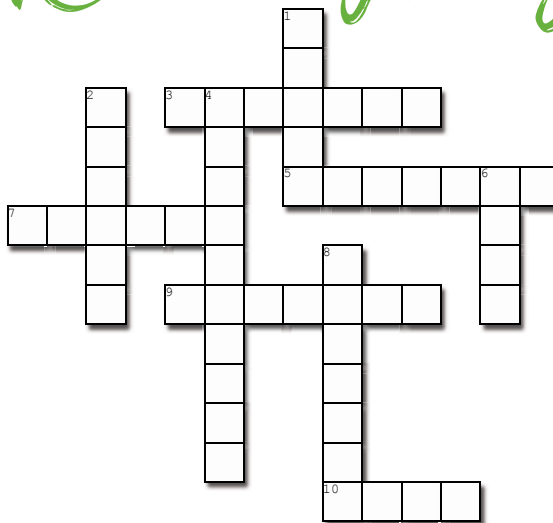
- ▶ az Igazgatóság egészére kiterjedően általános igazgatási, jogi és humánpolitikai feladatokat végez
- ▶ irányítja a jogi, személyügyi, humánpolitikai, közbeszerzési, beszerzési, oktatási és iktatóhivatali tevékenységet
- ▶ részt vesz a gazdasági döntések, intézkedések jogi, valamint humánpolitikai szempontból történő előkészítésében és végrehajtásában

Az év első játéka képrészlet kereső volt. 21 apró tárgyat kellett megtalálni, amelyet sikeresen teljesített minden beküldő.

A sorsoláson a szerencse **Tóth Tímea** (ATIVIZIG, Hódmezővásárhelyi Szakasz mérnökség) kolléganőnknek kedvezett, akinek ezúton is gratulálunk! 😊

Keresztrejtvény

A nyári lapszám keresztrejtvénye vízellátási szakszavakat rejt.

A megfejtés beküldhető képként digitalizálva (szkennelve, fotózva stb.).

A helyes beküldők között ATIVIZIG ajándécsomagot sorsolunk ki.

A megfejtéseket névvel és beosztással együtt **2025. augusztus 15-ig**, a vizpart@ativizig.hu e-mail címre várjuk. A tárgyban kérjük feltüntetni: Játék 2025/2.

Sorsolás 2025. augusztus 18-án. A nyertest e-mailben értesítjük. **Kellemes agytornát kívánunk!**

VÍZSZINTES

- Szerkezet, amely megakadályozza a halak bejutását egy nyílt csatornába, tározóba
- Összefüggő duzzasztó a víz eltérítésére, szabályozására, a hordalék visszatartására
- Műtárgy lefedésére szolgáló fedél
- Csatornán, vagy vízfolyáson található kör/négyszög keresztmetszetű műtárgy
- A műtárgy ellenőrzését biztosító függőleges üreg

FÜGGŐLEGES

- A műtárgyak átfolyási szelvényébe épített, párhuzamos rudakból álló szerkezet
- Földanyagból, annak kiemelésével készült műszaki létesítmény
- A műtárgy föld alatti része, alapozása
- Sekély, nyitott vízvezető földmű a felszíni vizek elvezetésére
- Feltöltés a kiemelt fölösleges földből

Jogszályfigyelő

QR-kód olvasó programmal pillanatok alatt megnézhetik az adott információkat. A kódolvasó az okostelefonok többségében már megtalálható, de akár ingyenesen is letölthető a mobiláruházakból.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság lapja

Megjelenik negyedévente

Kiadó:

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Kapcsolattartó: Kovács Szilvia

Szerkesztőség: 6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 62/599-599, e-mail: vizpart@ativizig.hu

Nyomdai munkálatok:

Innovariant Nyomdaipari Kft.

Minden jog fenntartva!

F.: ATIVIZIG

6720 Szeged, Stefánia 4.

6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE

SEGED I.

Megyei Postahivatal

6701